

DEBRECZEN

XIX. évfolyam 93. sz.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Ára: 12 fillér

HUSZONKÉTEZER

Épülő házról beszélt Bonczos államtitkár, olyan házakról, melyekben új családi tűzhelyeken új magyar életek fakadnak. Ezekre a házakra hihetetlenül nagy szüksége van az országnak. Elsősorban a magyarok lakta területekre fogják építeni ezeket a házakat, mert kétségkívül úgy van, hogy az alföldi falvak azok, ahol a lakásviszonyok a legsiralmasabbak.

Valahogy ezen a téren kétségkívül elmaradtunk.

A magyar falu elmaradottságát nem lehet romantikus falukutatóssal és olyan beállítással elgondolni, ahogy az a népdalok és műdalok, rossz filmek mutogatásán keresztül látszik.

Itt tények vannak, mert földes szobák, tenyérnyi ablakok, nádfedelek lehetnek rendezői kellékek, de a haladó élet színvonalát semmi esetre se mutatják. Az árvíz és az esős háromnegy esztendő terelte a magyar lakások tarthatatlanságára az illetékes körök figyelmét.

Ez a sorozatos csapás legalább a jövőre hozott hasznot.

Szakemberek állapítják meg, hogy egyik-másik község vagy falu megmaradhat-e azon a helyen, ahova ezer esztendővel ezelőtt lerakták az előzők a fundamentumukat. Ha úgy találják, hogy egy-két kilométerrel odább kell szállítani a község alapjait, akkor odább viszik, mert ott mentesek az árvízről, talajvíztől, egészségesebb az élet, jobb a boldogulás.

Aki nem halad, az lemarad.

Ez az örvendetes a mai életben, a szociális gondolattal telített új világban, hogy nem sokat tanácskoznak, nem teketőriáznak, hanem cselekszenek ott, ahol kell.

Tenni sok helyen kell. Sokkal több helyen, mint hinni mernénk.

Az első lépések után azonban bizalommal nézzük a holnapot, mert látjuk, hogy a romboló háborúk közös közepén is haladunk, gyarapodunk, okosodunk és mindig szebb és szebb eredményeket mutathatunk fel.

Más oldalról örömmel tölti el minden gondolkodó ember lelkét az is, hogy a fejlődés, haladás mellett megőrizzük a hagyományokat.

A magyar formát, magyar külsőt megőrizzük, mert ezzel a hagyományos ragaszkodással alkalmat adnak a magyar népi rétegeknek arra, hogy lássák, a forma mögött megmaradhat korszerűnek az ember. A házak úgy épülnek, mint ezer esztendő óta épültek mindig egyik, másik vidéken magyar háza, csak éppen téglából, cseréptetővel és döngölt föld padló helyett tisztán tartható pádimentummal. No, aztán az ablakok nőttek meg tetemesen, hogy minél több fényt, minél több napsugárt bocsásanak be. Így látja a magyar ember, hogy okosan, helyesen, hagyományokhoz híven lehet építkezni, de mégis magyar módra.

A bejelentett új huszonkétezer magyar ház ismét nagy lendületet ad fejlődő, haladó életünknek.

A lakás, nagy áldás, valóban házunk a várunk, ahonnan aztán kirajzik az újabb, meg újabb család új háztulajpításra, de ezek az újonnan kirajzók már magukkal viszik a szü-

Magyar honvédek sikeres harcai a keleti front mögött garázdálkodó bolsevista bandákkal

Feszültebbé válik a francia-amerikai viszony - Svéd tiltakozás Londonban - Göteborgban angol fegyvercsempészetet lepleztek le - A Délafrikai Unió megszakította a diplomáciai viszonyt Franciaországgal

A keleti fronton és az arcvonal mögött a magyar honvédelmi alakulatok egyaránt kiváló teljesítményt nyújtanak. Erről most újabb jelentés érkezett.

Nemet illetékes helyről közlik:

A keleti arcvonal déli szakasza mögött elterülő vidék megtisztítása során egy magyar különítmény az elmúlt napokban megsemmisített egy szétugrasztott bolsevistákból összeverődött erősebb köteléket, amely az erdőben elhelyezkedve, éjszakánként rablótakat tett és támadást intézett magános katonák, valamint a hátsó összekötő szolgálat járművei ellen. A támadások miatt mindenekelőtt a polgári lakosságnak kellett sokat szenvednie. A bolsevista bandák igen sok asszonyt és gyermeket hurokoltak el, akiket aztán állati kegyetlenséggel megsemmisítve holtan találtak. A magyar különítmény a lakosság segítségével felkutatta a szervezett bolsevista bandák erdei bújóhelyeit és teljesen megsemmisítette a szovjet kötelékeket.

FESZÜLT VISZONY WASHINGTON ÉS VICHY KÖZÖTT

A washingtoni külügyminisztérium közlése szerint az Egyesült Államok és Vichy közötti viszony napról napra feszültebbé válik. Az Egyesült Államoknak a Laval-kormányval szemben elfoglalt álláspontjáról eddig még semmiféle hivatalos jelelést nem adtak ki, kijelentik azonban washingtoni hivatalos körökben, hogy „a francia nép és a vichyi kormány között mély szakadék áll fenn” (?).

A londoni „Times” washingtoni tudósítója azt a magyarázatot adja annak, hogy Hull külügyminiszter a minapi nyilatkozata során tartózkodott a francia kérdésben állásfoglalástól, hogy amerikai deklaráció várható, amelyben kifejtik, hogy mi indította Pétain lábornagyot Laval visszahívására. A tudósító úgy tudja, hogy ez indító okok egyike az volt, hogy Doriot vezetésével Párisban ellenkormány megalakítását készítették elő.

A tudósító a továbbiakban megállapítja, Washingtonban azon a meggözdösen vannak, hogy Laval megígérte „a francia flotta harcbavetését”.

MIÉRT SZAKÍTOTT DÉL-AFRIKA VICHYVEL?

A Délafrikai Unió és Vichy közötti diplomáciai szakítás következet be. Ezzel kapcsolatban elhangzott kérdés-

lői ház megreformált formáját, értékesebb, szebb voltát és így fejlődik szerte az országban a megújított lakáskultúra és szerez mindig több és több hiveket az egészséges lakásnak.

re válaszolva a Wilhelmstrasse illetékes szóvivője kijelentette: Smuts lépése kétféleképpen értelmezhető.

„Egyrészt Smutsról köztudomású, hogy nagy híúsága miatt nem nagyon viseli el, hogy valami is történjék az ő bevonása nélkül és úgy időnként szereti felhívni magára a figyelmet. Másrészt elgondolható az is, hogy London és Washington megbízásából, cselekedett egy bizonyos terv érdekében amelyre Smuts Madagaskár említésével is utalt.”

Franciaország és a Délafrikai Unió közötti diplomáciai kapcsolatok megszakításáról Vichyben pénteken este a következő hivatalos közleményt adták ki:

„A Délafrikai Unió kormánya közölte a pretoriai francia követtel azt az elhatározását, hogy megszakítja a diplomáciai kapcsolatokat a francia kormánnyal. Ez az elhatározás nem keltett meglepetést, mert csak megerősítette a már közel két esztendője fennálló lényeges helyzetet. A két ország között a diplomáciai kapcsolatok 1940 június óta szüneteltek, minthogy a délafrikai követ úgy hitte, hogy nem válhat el az angol nagykövettől. Mint ismeretes, néhány nappal a fegyverszünet után elhagyta Bordeauxt.”

Vichyi illetékes francia körökből közlik: az angol-amerikai ügyeknek azt az érvelését, amely szerint a délafrikai kormányt a vichyi kormányalakítás kényszerítette a diplomáciai kapcsolatok megszakítására, Vichyben ürgyűnek tekintik esetleges más tervek leplezésére.

A GÖTEBORGI FEGYVERCSEMPÉSZÉS

A stockholmi Aftonbladet részleteket közöl a göteborgi svéd kikötőben elfoglalt norvég hajókon a diplomáciai sértettség védelme alatt elkövetett angol fegyvercsempészséről. A Svéd Távirati Iroda jelentése szerint már elkészült a göteborgi vámellenőrzés főnökének jelentése a Dicto és Lionel kapitányának arról a kísérletéről, amelylyel 5 géppuskát és több mint 5000 töltényt próbáltak lövényellenesen a városból kiszállítani. Mindeket kapitány bevallotta a terehére rott cselekményt. Az ügyet május 5-én fogja tárgyalni a göteborgi bíróság. Az Aftonbladet rámutat arra, hogy a fegyvercsempészt brit tisztviselők, akik ál-

lúskánál fogva sértetlenséget élveztek, tették lehetővé a konkrét diplomáciai történetben egyedülálló eljárással. Az ügy annyira komoly — írja a lap —, hogy az eddigi tények már elegendőnek és elegendő, ha csak rámutatnak a svéd semlegesség szempontjából veszélyes helyzetre.

A göteborgi angol fegyvercsempészséről a Svenska Dagbladet a következőket írja: „A svéd közvéleményt joggal felháborítja, hogy az angol követség és konzuli tisztviselők milyen durván visszaélték a területenkivüliség jogával és hogy mennyire megsértették a svéd törvényes rendelkezéseket. Ez a fegyvercsempészség nagyon komoly dolog, feltétlenül következménye lesz a dolognak, hogy a csempészsében résztvevők a fővőben nem képviselhetők az angol érdekeket Svédországban.”

SVÉD TILTAKOZÁS LONDONBAN

Mint ismeretes, röviddel ezelőtt több angol szolgálatba szegődött norvég hajó, amely svéd kikötőben tartózkodott, megpróbált brit felségvizekre menekülni. A német haditengerészet és légi hadereje egyesül részben elsüllyesztették, részben megrognálták, részben pedig kiindulási pontjukra ülték az Anglia felé elindult hajókat. Pénteken délelőtt illetékes német helyen közölték, hogy a svéd kormány bizonyos események miatt, amelyek kapcsolatban állanak ezekkel a hajókkal, tiltakozását jelentette be Londonban.

„A MASODIK ARCVONAL”

tekintetében sok háza van angol-szász körökben. Mint Newyorkból jelentik, hogy lord Beaverbrook egy disztrakción azt javasolta, hogy „Anglia vonjon második arcvonalat valahol Nyugat-Európában”. Sikeresült a Szovjet-Unió támogatására. Kért a hajózási módokra is és követelte, hogy a szövetségesek ennek a súlyos problémának a megoldására összpontosítsák erőfeszítéseiket. Végül rámutatott arra, hogy a japán hódítások következtében nagy hiány lesz nyersanyagokban és ezért a szövetségeseknek mindent el kell követniük, hogy új nyersanyagforrásokat teremtsenek.

Az angolok boulognei partraszállás

Ezért öröm, ezért siker, ezért teljesülő reménykedésünk nagy záloga az újonnan bejelentett, épülőfélben lévő huszonkétezer magyar háztűz, magyar ház, magyar családok egészséges otthona szerte az országban...

FERENC JÓZSEF KESERŐVIZ

kísérletével kapcsolatban a berlini Wilhelmstrassen idézték a „News Chronicle” jellemző sorait a brit vállalkozásról. Az angol lap ugyanis azt írja: többé-kevésbé jelentéktelen, vajjon az ilyen partraszállási kísérletek sikerrel vagy kudarcra járnak-e? A fődolog az, hogy az ilyen vállalkozásokkal támogatjuk a bolsevisták harcait és meghosszabbítjuk a szovjet ellenállását. Berlinben megállapítják, az angol sajtó maga is bevallja, hogy az ilyen nyugati partraszállási kísérletek a szovjetnek nyújtandó kétségbeesett segítéséi műveletek.

Stockholmi jelentés szerint az angol kormány nagyobb reguláris csapat szállítását kívánja Kanadától. A kanadai kormány 1940-ben kötelezettséget vállalt arra, hogy nem küld csapatokat a tengerentútra. A legerősebb ellenkezést a kanadai franciák tanúsítják, akik a dominium lakosságának egyharmadát teszik ki.

Moszkvai értesítés szerint Sztalin Molotov jelenlétében több mint egy óra hosszáig tartó megbeszélést folytatott Standley tengernagy, amerikai nagykövettel.

AZ ANGOL

alsóház tegnap titkos ülést tartott, amelyen Churchill valószínűleg nyilatkozott a hadihelyzetről. Egyes kiszivárgott hírek szerint az ülésen a közös vezérkar kérdése is szóba került.

CRIPPS-MOZGALOM ANGLIÁBAN

Londoni jelentés szerint Angliában Cripps vezetésével új mozgalom alakult. A pártot független pártnak hívják s nem csupán a konzervatívokkal áll szemben, hanem a munkáspártiakkal szemben is és hevesen bírálja Churchill közvetlen munkatársainak tevékenységét. Az új párt a közeljövőben Rugbyban tartandó pótválasztáson esik át a tüzkereztségen, ahol egy jelöltje áll egy konzervatívval szemben.

INDIA

Ujdelhiből érkezett jelentés szerint a brit kormány előreláthatólag nem tudja megvalósítani azt a tervét, hogy Nehru és Azad indiai vezető férfiakat Londonba hívja a brit-indiai tanácskozások folytatására. A két indiai nacionalista vezér nem szándékozik Londonba utazni.

A londoni „Times” pénteki vezércikkében részletesen foglalkozik India védelmével. A lap kétségtelennek tartja, hogy a japán csapatok mostani burmai hadműveleteinek célja csak támaszpontot teremteni India elleni nagyszabású támadás számára. Japán számára a rangon kiöltötte este óta — írja a Times — kitűnő összekötő utak állanak rendelkezésre az északi vidéken.

Mexikó belsejében már sok észak-amerikai ezred állomásozik. Most a tengerparton hadászati támaszpontokat építenek ki, amelyeknek megkönynyítik az észak-amerikai hadihajónak a mexikói partokon való kikötését.

Madridban most vált ismeretessé, hogy a londoni spanyol katonai altásé a legutóbbi délangitai hadgyakorlat során szenvedett sérüléseibe belehalt. A hadgyakorlatok során tudvalevően szerencsétlenség történt, melynek következtében 50 katona vesztette életét.

METEOR MOZGO műsora:

Ma utóljára 5, 7 és 9 órakor csak felnőtteknek!

A végtelen út

Zarah Leander csodálatos filmje.

Holnap: „Arizonai vadmacska”

Körösi László cég

Ferenc József út 38. sz.

Ajánlja férfi és női divatszövet
különlegességeit és dusan fel-
szerelt raktárát. —
Közvetlen külföldi behozatal.

Magyar-német gazdasági megállapodások aláírása Berlinben

Berlin, április 24. (Német TI) A német-magyar gazdasági kapcsolatok szabályozására kiküldött német és magyar kormánybizottság április 17 és 23 között közös tanácskozásra ült össze Berlinben.

A tanácskozások során megállapították, hogy a két ország közötti árucserére főleg a háborús szempontból fontos területeken továbbra is kielégítően fejlődött.

Több megállapodást kötöttek az áruforgalom rendezése tárgyában. Elsősorban biztosítani fogják, hogy a kölcsönös kifizetések továbbra is surló-

dásmentesen és késedelem nélkül bonyolódjanak le.

A megállapodásokat német részről Clodius követ, magyar részről Nickl Alfréd meghatalmazott miniszter írta alá. Nickl Alfréd követnek Berlinben tartózkodása alatt alkalmá volt Funk birodalmi gazdasági miniszterrel és sok vezető német személyiséggel a német-magyar gazdasági kapcsolatok alakulásáról megbeszéléseket folytatni.

Nickl Alfréd berlini tartózkodása alatt látogatást tett Weizsaecker külügyi államtitkárnál.

A szovjet elleni arcvonal

Murmanszk kikötőjét támadták német repülőgépek — Visszavert támadások a Lappföldön

A német véderő főparancsnoksága közli: A keleti arcvonal déli részén a Donec vidékén eredményes támadó és rohamcsapat vállalkozásokat hajtottunk végre. Novorossijszk kikötője előtt bombákkal megrognáltunk egy szovjet tartályhajót és két kereskedelmi hajót. Az arcvonal északi részén a Volhov vidékén több napig tartó harcokban megsemmisítettünk egy összeköttetésről elvágtat ellenséges erőcsoporthat, Harci repülőgépeink megtámadták Murmanszk kikötőberendezéseit és bombatalálattal megrognáltunk egy kereskedelmi hajót. Az arcvonal mögötti területek megtisztítása során egy magyar

kötélék megsemmisített egy erősen felgyújtott bolsevista bandát. A Lappföldön német hegyi vadászok visszavertek több bolsevista támadást és súlyos veszteségeket okoztak a támadóknak.

Teljesen légből kapott kitalálás a darentryi rádióknak április 23-án több ízben megismételt jelentését, amely szerint Délukrajnában három napja hatalmas harcok esata folyik. A véderő főparancsnokságának megállapítása szerint a kérdéses területeken semmiféle említésreméltó harcitévelenség sem volt. (MTI)

Japán-angolszász háború

Csunkingi hivatalos jelentés szerint a Burmában harcoló kínai csapatok kénytelenek voltak ismét hátrálni és ennek folytán kiürítették Loikawot.

A Csungkingban és Ujdelhiben kiadott hadijelentések beismerik, hogy a Burmában harcoló angol-kínai csapatok tovább folytatják visszavonulásukat észak felé. A Magwe és Pyimmana között fekvő Taundvinyiből visszavonultak az angol csapatokat, úgyhogy a burmai arcvonal jobbszárnyát a körülkerítés veszélye fenyegeti.

A japánok sikeresen befejezték a Pannay sziget belsejébe menekült észak-

amerikai csapatmaradványokkal folytatott harcokat. Iloilo város kétharmad részét a tüvész elpusztította. A lakosság elmondotta, hogy a várost az amerikai csapatok felgyújtották.

Sunliangsen kínai tábornok, aki eddig a csungkingi kormány oldalán harcolt, a nankingi nemzeti kormányhoz lávratot intézett, amelyben közli, hogy összes csapataival kész csatlakozni a nankingi kormányhoz. Nankingba még nem érkeztek jelentések arról, milyen erős csapatokkal rendelkezik a nemzeti kormányhoz átpártolt kínai tábornok.

Riadó Adenben

Japán tengeralattjárók jelentek meg a kikötő előtt?

Adenből jelentik, hogy az erődben riadó volt, a kikötőtől néhány mérföldnyire állítólag észrevett három japán tengeralattjáró megjelenése miatt. A riadó elég hosszú ideig tartott. A beneszült és az angol lakosság vakrémlésben rendetlenül tolongott az óvóhelyek felé. Három repülőgép szállt fel és nagy köröket írva le igyekezett felkutatni az ellenséges tengeralattjárókat. Készültségbe helyezték a parti utége-

ket is, két torpedónaszád és egy torpedóromboló pedig egészen Bab-el Man debig végzett felderítő utat. A tengeralattjáróknak azonban semmi nyomát nem találták és a riadót három óra után lefújták.

Aden Arabia megerősített kikötővárosa, a Vörös tenger bejáratát őrzi az Adeni öbölben.

Északafrikában és a Földközi tengeren

Az olasz főhadiszállás közleménye: A kirendelt arcvonalon felderítő osztagaink javunkra végződött csatározásai folytatók, egy Blenheim-repülőgépet,

amely megrongálódott és vonalainkon túl kényszerleszállást végzett, egyik felderítő repülőgépünk eltalálta és felgyújtotta. Ellenséges repülőgépek bom-

Hungária filmszínház

Ma másodszer az új, izgalmas magyar slágerünk:

Az 5. számú órház

Bulla Elma, Jávör Pál, Bihary, Hajmássy és Toronyi főszereplésével.

Előadások d. u. 5, 7 és 9 órakor. HIRÁDO!

Apollo Filmszínház

A magyar filmgyártás és a mai magyar társadalom nagy filmje:

PÁGER ANTAL a főszerepben

Dr. Kovács István

Vigszínház mozgó

A holdogtalan házasság, a titkos szerelem, a tiltott csókok filmje:

Csak névleg

Szívhez szóló, megható, felejthetetlen amerikai világfilm!

A szerelem, a szív himnusza! Főszereplők: Carole Lombard, Key Francis, Cary Grant.

BEMUTATÓ MA!

bázták Benghazit: a muzulmán lakosság köréből két halott és két sebesült a veszteség.

Málta felett jelentékeny légi kötelékek újabb hatalmas támadásokat hajtottak végre és súlyos pusztításokat okoztak a sziget légi és tengerészeti támaszpontjain. Az angol légi erő német vadászgépekkel vívott harcok során öt Spitfire- és egy Hurricane-gépet vesztett.

Az ellenség az elmúlt éjszaka két légitámadást intézett Comiso ellen, amélkül, hogy kárt vagy veszteséget okozott volna. A támadásban részvett két bombavető repülőgépet a légvédelmi őrök lelőttek.

Tengeri és légiháború

A német hadijelentés közli: Amerika keleti partjai előtt és a Karibi tengeren német tengeralattjárók elsüllyesztettek hat ellenséges kereskedelmi hajót, összesen 35.000 tonna úrtartalommal. Az egyik északamerikai kikötő közvetlen közelében egy német tengeralattjáró támadást intézett egy három dereglvél vontató úszályhajó ellen és tüzérési lüzlzel az egész uszályt elsüllyesztette.

Harci repülőgépeink a péntekre virradó éjszaka eredményesen bombázták Anglia déli partvidékének kikötőberendezéseit.

Brit bombázók az április 24-re virradó éjszaka az északnémet partvidék különböző helységeinek lakónegyedét támadták. A támadásnak a polgári lakosság köréből néhány áldozata van. A támadó repülőgépek közül sikerült négy bombázót lelőnünk.

A brit légi haderő április 11-től 20-ig összesen 161 repülőgépet vesztett, ezek közül 46 a Földközi tenger fölött és Észak-Afrikában pusztult el. Ugyanez idő alatt a Nagybritannia ellen folyó harc során huszonöt gépünk vesztett el.

Angol repülőgép Stockholm felett

Stockholm, április 24. Csütörtökön nagy magasságban angol repülőgép jelent meg Stockholm közelében. A légyedelem működésbe lépett, mire a repülőgép haladéktalanul eltávozott. (MTI)

Roosevelt nagy vagyont örökölt

Newyork, apr. 24. Roosevelt elnök a közelmúltban elhalt édesanyja után nagyobb vagyont örökölt. A newyorki örökösödési hivatal megállapítása szerint az elnök öröksége 1 millió 90 000 dollárt tesz ki.

Rövid táviratok

Májustól kezdődően az élelmiszereket Törökországban jegyrendszer szerint adagolják.

Egyiptom földközítengeri partjai mentén kisebb esőnakszerű úszóalkotmányokat sodort partra a víz, amelyek a tengeralattjárók periszkopjához hasonló fából készült ál-periszkop volt. Azt hiszik, hogy ezek azt a célt szolgálták, hogy a brit hajózást nyugtalanítsák.

Londoni jelentés szerint két héten belül a második sztrájk tört ki egy északangliai hajógyárban. Négy száz dokkmunkás tiltakozva abbahagyta a munkát, mert a ruhajegyre kapott ruhák nem elegendők az ő munkájuk mellétt.

Mussolini olasz tangóharmonikát küldött egy világtalan magyar zenésznek

Nemrégiben egy fiatal világtalan budapesti zenész, Takács Péter őszinte lelkesedéstől és győzelmi hittől átfűtött magyar nyelvű verset küldött Mussolininek, hogy kifejezze előtte bánatát amiatt, hogy nem küzdhet ő is fegyverrel a kezében az új, boldogabb jövőért.

A fiatal muzsikust talán inkább ohajként, mint kifejezett kérés gyanánt azt is elmondotta, végtelen boldog lenne, ha megvalósulna az ál-

ma, hogy egy olasz tangóharmonikája lenne. A Duce, akit mélyen meghatott a versből kiáradó meggyőződéssel bennsőséges egyszerűsége, elhatározta, hogy teljesíti a világtalan magyar zenész vágyát.

A váratlan ajándék, egy remekbe készült olasz gyártmányú tangóharmonika a napokban meg is érkezett és boldog örömet keltett a magyar világtalan zenész szívében.

Betörést kíséreltek meg másodszor is a Bethlen-utcai közlekedési irodában

A vérszegő elárulta a tettest, akinek sikerült elmenekülnie

Két héttel ezelőtt, mint a „Debreczen” megírta, ismeretlen tettes alkucsal behatolt a Bethlen-utca 13. szám alatt levő III. számú közlekedési körzeti iroda helyiségébe. A tettes négy ajtót nyitott fel, majd az utcai irodahelyiségbe bejutva ott az íróasztal fiókját felfeszítette és 40-50 pengő aprópénzt, valamint 300 darab különböző élelmiszerjegyet ellopott. Szerencsére vasárnapra virradó éjszaka követték el a betörést, amikor már a heti leszámolás után csak az aprópénz volt az irodában. A tettes az élelmiszerjegyeknek nem véite semmi hasznát, mert azoknak számát pontosan megállapították és az erről szóló jegyzéket megküldték valamennyi debreceni kereskedőnek és húsparosnak. Ha tehát azt értékesíteni próbálta volna valaki, feltétlenül rajta veszt. Ezt megcsíszaló a betörő is és az

ellopott élelmiszerjegyek nagyrészt bedobta a Széchenyi-utcaan egy üres telekre.

Péntekre virradó éjszaka újabb betörést kíséreltek meg a III. számú körzeti iroda helyiségébe. A tettes egyik ajtón alkucsal be is hatolt, azonban a másik ajtóra az első betörési kísérlet után vérszegőt szereltek fel és az ajtó jelezte a tettes mesterkedéseit. A házfelügyelő a vérszegő zajára nyomban az irodahelyiség felé ment, azonban a betörő gyorsabb volt és amint az udvarra kilépett, látta, hogy az felzakátva a kaput, eltűnik az utcán. Üldözni kezdte, de a tettesnek sikerült elmenekülnie az éjszakai homályban. A rendőrségi nyomozás megállapította, hogy a tettes valószínűleg az első betörés elkövetőjével azonos és megindult a nyomozás kézrekerítésére.

A köztemetői árakat május 1-től mintegy 30 százalékkal emelik

A munkabérek emelkedése miatt a köztemetői díjszabás léteit felemelte a város. Általánosságban mintegy 30 százalékos áremelkedésről van szó.

Az új árak a következők:

Sírhelyek árai:

Diszírshelyre hitves helyezésekor temetési díj 650 P.

Sírbolt és mauzóleumhelyek a kerítés mellett: 2 koporsóra 520 P., 4 koporsóra 780 P., további 2 koporsóra 260 P.

Ligetes sírhelyek földbetemetés és sírboltoknak belső övezetben árai I. osztály 2 koporsóra 585 P., 4 koporsóra 975, minden további egy koporsó 195 P.

Külső övezetben II. osztály két koporsóra 390 P., 4 koporsóra 650 P., minden további koporsó 130 P.

Sírhelyek árai: I. osztály, főút mentén 1 sírhely 1 koporsóra 130 P., II. osztály 1 sírhely 1 koporsóra 78 P., területmegváltás 1 négyzetméter 65 P.

Rendes sírhelyek táblákban: I. osztály főútra: első sor 1 sírhely 65 P., második sor 39 P., egyéb sorokban 26 pengő. II. osztály: 1 sírhely 13 P., III. osztály 6 P. Gyermeksírhelyek a gyermek táblákban 4 P.

Utnevezés a sírhely árának 50 százaléka. Rátemetés a sírhely díjának 50 százaléka.

A ravatalozó termék használati díjai: 1. sz. díszterem 80 P. (rég. ár 60 P.), 2. A) terem 50 P. (40), 2. B) terem 35 P. (25), 3. sz. terem 1/2 órára 20 P. (15), 4. sz. terem 1/2 órára 6 P. (5), 4. számú alagsor 1/2 órára 14 éven alul 3 P. (2), 4. sz. csukott koporsóval a ra-

vatalozás díjtalan. A díszteremben az orgonahasználati díj 6 P., kandaláber 2 P. A növénydísz I. e. 26 P., II. o. 16 P., III. o. 8 P.

Sírgondozás díja:

Sírbolt és mauzóleumhelyeknél: külön megállapodást kell kötni a gondnoki hivattal. Ligetes sírhelyeknél 4 sírhely gondozása egy teljes idényre: (28 P. régi árral szemben) 35 P. május 1-től, havonként pedig (4) 5 P. Minden további egy sírhely gondozási díja egy idényre: (4) 5 P.

Külön sírhelyeknél: egy sírhely teljes idényre (15) 20 P., 1 óra (2,20) 2,86 P. Több sírhely egybefoglalása esetén teljes idényre (10) 13 P., egy óra: (1,50) 1,86 P.

Rendes sírhelyeknél I. és II. osztály: egy sírhely teljes idényre (10) 13 P., egy óra (1,50) 1,86 P. Több sírhely egy idényre (7) 9 P., egy óra (1) 1,30 P. III. oszt. rendes sírhelyek gondozási díja egy sírhely teljes idényre (10) 13 P., egy óra (1,50) 1,86 P. Több sírhely egybefoglalása esetén egy idényre (5) 7 P., egy óra (0,75) 1.— P.

Gyermeksírhelyek gondozási díja gyermek táblákban egy idényre (5) 7 P., egy óra (0,75) 1 P. Előreváltott felnőtt sírhelyének fűvezése (4) 4 P., gondozása egy idényre (5) 7 P. Temetett sírhely fűszegélyezése (5) 7 P., gyermek sírhely (3) 4 P.

Urnafülkék használati díja 10 évre nyitott fülké után 104 P., zárt fülké után szelencével 65 P.

Megjegyezzük, hogy akik április 22-ig nem fizették be a gondozási díjakat, azokra is már az új díjszabás érvényes. Minden síron rajta van egy

kis táblaeska, ezen feltünteteli a gondnoki hivatal, hogy a sír gondozásáért meddig fizették be a díjat.

A muzik nem emelhetik a helyárait

Az általános drágulásra való hivatkozással a muzik képviselője azt kérte, hogy emeljék fel a helyárait, de illetékes helyen elutasították a helyáremelési kérelmet. Az elutasításba nem egyeztek bele a muzik képviselői, akik most kapták meg illetékes helyről a végső döntést, melynek értelmében sem a fővárosban, sem a vidéken nem engedélyezik a helyáremelést.

Debrecenbe hoztak betörők hetven emberélet kioltásához elegendő mérget

Budapesti vegyszeti gyárból loptak nagymennyiségű metylalkoholt.

A budapesti rendőrőrkapitányság rádiógramon értesítette a debreceni rendőrség bűnügyi osztályát, hogy a fővárosi Acetic Vegyiművek Rt. gyártelepéről ismeretlen betörők nagymennyiségű metylalkoholt loptak el és az a gyanú merült fel, hogy a tettesek Debrecenbe jöttek. A metylalkohol borzalmas erejű mérge, az ellopott mennyiség több mint 70 emberélet kioltásához elegendő. A közelmúltban éppen metylalkoholos mérgezés követ-

kezében játszódott le a fővárosban egy úrilány halálos szerencsétlensége, egy környéki metylalkohol okozta halálát.

A debreceni rendőrség felhívja a közönség figyelmét, hogy amennyiben valaki metylalkoholt ajánlana fel eladásra, azt nyomban adják át rendőrnök, mert a borzalmas erejű mérge minden valószínűség szerint a budapesti vegyszeti gyárban elkövetett betörésből származik.

A tanítói hivatás nélkülözhetetlen urra és szolgára egyaránt

A magyar életben a nemzeti öntudat élesztője a tanító. — A református tantestület jubiláris díszközgyűlése.

A Debreceni Református Tanítótestület tegnap délután a Kollégium megtelt termében tartotta díszközgyűlését, abból az alkalomból, hogy tegnap volt 250 évfordulója Debrecen városában a népiskolák működése megkezdésének. A közgyűlésen megjelentek Molnár Ferenc lelkipásztor, iskolaszéki elnök, Torma Lajos, az Alföldi Takarékszövetkezet igazgatója, Bendák Gyula m. kir. tanfelügyelő, dr. Ménes Lajos egyházi ügyész, Vekerdy Béla Dóczy tanítónőképzőintézeti igazgató, dr. Veress István tanügyi főtanácsos, Szeremley Béla, nagyon sok régi kiváló tanító és sok más előkelőség.

A 90. zsolttár elnéklése után Szendy István igazgató, a tantestület elnöke mondott nagyon értékes megnyitó beszédet.

Debrecen város és a vele párhuzamosan haladó református egyház történelmének útjain a 250-es emlékkő alatt táborozik az itt összegyűlt díszes közönség. A jelen tanítója találkozik a múlt tanítóival. Debrecen város közönségének s a református egyház küzdelmes múltjának harcos történelmétől nem választható el a város néptanítóinak élete, közéleti tevékenysége, szellemi és erkölcsi ráhatása. E város szellemisége, kialakult erkölcsi felfogása, világnézete és szabadságszeretete a tanítók szívében és lelkében keresztül vert gyökeret. Mint ahogy elképzelhetetlen volt a múltban, úgy lehetetlen a jelenben is, hogy emberré legyen valaki tanító nélkül. Születés, vagyon, rang méltóság, vagy akár lángész is, nélkülözheti-e a tanító munkáját? Nem, bizony! És a tanítói hivatásnak Isten által megszabott legszentebb és legkrisztusibb rendelése éppen az, hogy nélkülözhetetlen urra és szolgára nézve egyaránt.

Előrenéző szemünk anyaszentegyházunk és hazánk érdekében kutatja a jövő útjait. Mi néptanítók vállaljuk a munkát s a harcot most is, mint ahogy vállalta a város tanítóága mindig, ha a haza és az egyház érdekei kívánták. Érezzük, hogy a magyar életben a nemzeti öntudat élesztőjének kell lennünk. Erős a meglátásunk, hogy át kell alakulnia az emberiségnek, gondolkodásában és érzésében fent és lent egyaránt. Nem az emberi agyafurtság erőszakos parancsa szerint, hanem az Isten által megírt történelmi fejlődés alapján. És ennek az új világnak nem utolsó építőmestere a néptanító! Igazságos tehát a megértő közvélemény kívánsága, hogy ezt a tanítóágot pedig becsülje meg az egyház, állam és társadalom egyaránt. Becsülje meg, mert megérdemli, szándékait és gyakorlati tapasztalatait ne ertse félre, munkájában támogassa, erejében gvaranisa Hűségében ne ké-

DEBRECZEN 3. OLDAL. 1912. IV. 25.

AZ ELSŐ MAGYAR ÁLTALANOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG

f ő ü g y n ö k s é g e

hivatali helyiségét
Ferenc József-út 59.
szám alá (földszint) (1. emelet)

helyezte át

Rézgálic utalványra
Cinkgálic utalvány nélkül

Kapható Szigethy Gyula János kereskedelmi vállalatánál, Debrecen, József kir. h. u. 1. Telefon: 27-89, 17-52.

A nyiregyházi rablógyilkost elfogták

Beszámoltunk arról a bozai rablógyilkosságról, melynek áldozata lett Bogár József gazdálkodó és felesége. Hetekig tartó nyomozás után fogták el most a rablógyilkost, aki *agyonverte az öreg házaspárt, hogy pénzt keressen.*

A csendőrség a nyomozás érdekében nem közölte még a tettes nevét, akinek kihallgatása folyamatban van.

— A kalkuttai állatkert összes vadállatait megölték, mert attól tartottak, hogy légi támadás esetén a kiszabadult vadak kárt tesznek a lakosságban.

A Kormányzóhelyettes Úr látogatása vitéz Lukács Béla és Antal István minisztereknél

Vitéz nagybányai Horthy István Kormányzóhelyettes Úr péntek délelőtt felkereste hivatalában vitéz Lukács Béla tárcacékkülső minisztert, majd látogatást tett dr. Antal Istvánnál.

Tankó professzor: Galilei volt mai világlátásunk úttörője

Az Olasz Kulturintézet tegnap délután áldozott Galileo Galilei emlékének. Az emlékünnepeken Debrecen olaszbarát társadalmának számos előkelősége jelent meg. A közönség sorában láttuk dr. Hankiss János, vitéz dr. Nészáros Ede, dr. Gaetano Trombatore egyetemi tanárokat, lovag dr. Wallisch Oszkár egyetemi olasz lektort, dr. Jausz Béla gyakorló gimnáziumi igazgatót, dr. Hegybegy Wolfgang egyetemi német lektort és még másokat.

Renato Fleri, az Olasz Kulturintézet igazgatója mondott megnyitót, üdvözölve a két kiváló előadót és a megjelent közönséget. Idézte a Galileinek tulajdonított híres mondását: »Eppur si muove«. »Mégis mozog a föld« megállapította, hogy ma is »Eppur si muove« az új Európa.

Az ünnepély ünnepi szónoka dr. Tankó Béla volt, aki magasszínvonalú előadásban mutatta Galilei nagyságára. Galilei közel áll hozzánk, nemcsak időben, de azért is, mert ő volt mai világlátásunk úttörője. Megrajzolta Tankó professzor a kort is, amelynek fiaiiban oly mélyen merített nagy harcot kavart Galilei új szellemű, »század« gondolkodása és ennek eredményei. Hiszen a geocentrikus világnézet egyeduralmának megdöntéséről volt szó, amelyhez pedig erősebb erővel szálakkal tapadt az egyház, a tudomány, az emberi gondolkodás, Galilei csodálatos lelki alkata, szilárd értelmi fölénye az elavult, dogmává kővült régi spekulációkat megdöntötte és mai világlátásunk megalapozója.

A legdöntőbb, merész újítása: megfigyelni mindent. Tapasztal, kényeztetni a dolgokat, hogy a maguk titkait elárulják neki. Hirdeti az emberi értelem autonómiáját, nem úgy azonban, hogy ez beleszóljon más területek autonómiájába. Galilei modern, nem a modernség időbeli értelmében, hanem mert az igazság teszi őt modernné.

Dr. Tankó Béla professzor előadása mely hatást keltett. Ezután dr. Barra György gyakorlóintézeti tanár gondos munkára valló, új meglátásokat tartalmazó, finomhangú rajzot adott Galileiről a tudásról és az emberről.

Az Olasz Kulturintézet ünnepélye híven szolgálta Galilei szellemi nagyságát, méltán illett bele az intézet kulturális programjába.

Az Első Magyar Általános Biztosító új helyiségbe költözött

Debrecen közgazdasági életének egyik fontos szerve az Első Magyar Általános Biztosító Társaság, mely hosszú ideig a Dobozy átjáróban a városi bérpalotában székelt. A patinás múltú Társaság most új helyiségbe költözött, még pedig a Ferenc József út 59. szám alá, ahol a földszinti helyiségeket bérelték ki. Itt rendezték be teljesen a fővárosi színvonalon álló irodát, mely központja a messzi Tiszántúlon kívül még a látványosabb erdélyi és felsőmagyarországi visszatért területeknek is.

Az új helyiségek nemcsak berendezéssel, hanem világos és egészséges voltokkal is sokkal jobban szolgálják a gyakran megforduló ügyfelek érdekeit, valamint a tisztviselői kar egészségügyi szempontjait. A szebb helyiségben mindenki szívesebben és többet dolgozik.

Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság új helyiségei a földszinten, az első lépcsőházi bejáratnál könnyen megtalálhatók.

Színvonalban legyünk európaiak, de lényegben mindig maradjunk magyarok, mondotta Antal István miniszter

Budapest, ápr. 24. Antal István nemzetvédelmi propagandaminiszter, aki közel hat évet töltött el az igazságügy-minisztérium államtitkári székében, pénteken délelőtt búcsúzott el az igazságügy-minisztérium tisztviselői karától. A tisztviselői kar élén és nevében Radocsay László igazságügy-miniszter megleghangú beszédben búcsúztatta el.

Antal István meghatott szavakkal mondott köszönetet az igazságügy-miniszter üdvözlőbeszédére.

— Szilárd meggyőződés — mondotta, — hogy a győzelmes háború után kialakuló új Európában méltó hely illeti meg ezt az országot. De ezt a helyet csak akkor tudja kivívni és

biztosítani magának, ha ebben az új Európában is meg fogja tartani sajátos magyar egyéniségét, sajátos magyar lelkiségét, sajátos magyar intézményeit, főként pedig a jog és alkotmányfejlesztésnek az ősi hagyományokon alapuló jellegzetes magyar tartalmát és nemzeti értékét. Színvonalban legyünk európaiak, de lényegében mindig és kizárólag maradjunk magyarok. Ne tévesszük szem elől, hogy az új Európa számára azok az erkölcsi értékek és azok a sajátos külön nagy nemzetfenntartó és államvezetési tulajdonságaink esnek leginkább latba, melyek csakis a mi nemzetünk sajátjai.

Beleznai Unger István megérkezett Debrecenbe, hogy beadja pályázatát a színházra

Beleznai Unger István színigazgató, aki társulatával jelenleg Pécsen játszik, pénteken este a budapesti sínautóval Debrecenbe érkezett. Utjának célja felől elmondotta munkatársunknak, hogy pályázatát jött benyújtani a Csokonai Színházra. Ma délelőtt felkeres

— mondotta — dr. Balogh Sándor főjegyzőt és átadja pályázatát a színház bérletére.

A Csokonai Színházra meghirdetett pályázat, — mint ismeretes — május negyedikén jár le.

A gyilkos és öngyilkos diák magával vitte titkát a sírba

Búcsúlevelében azt kérte, hogy Szegeden temessék el

Szeged, április 24. A megdöbbentő diákttragédia ügyében a rendőrség a pénteki napon még tovább folytatta a nyomozást, mivel azonban semmi újabb adat nem merült fel az ügyben arra nézve, hogy mi okozta a véres drámát, azonkívül, hogy miképpen jutott Benke József határveteli forgópisztolyhoz. A nyomozást beszüntették s a szerencsétlen két fiú temetésére az engedélyt megadták.

A boncolás különösebb eredménnyel nem járt, csupán annyit lehetett megállapítani, hogy Hegedűs Tibor egy lövést a mellébe kapott s ez a golyó a bordák között akadt meg, a szívet is megsértette és valószínűleg ez is végzett volna vele, ha nem kapja a harma-

dik lövést, mely a nyakszirtjébe hatolt és a nyúltaggy megsértésével azonnali halált okozott, hogy még mielőtt a mentők a kórházba szállíthatták volna, már elvérzett.

A rendőrség egyébként a temetési engedély kiadásával egyidejűleg értesítette Hegedűs Tibor Pesterzsébeten és Benke József Zsadányban lakó szüleit, akik megrendülten értesültek gyermekeik tragédiájáról. A két fiú temetéséről még nem történt intézkedés, majd csak a szülőktől érkezett válasz után döntenek róla, mikor és hol fog lefolyni a temetés. Ugyanis Benke József búcsúlevelében azt kérte, hogy ne vigyék haza a vasmegyei Zsadányba, hanem Szegeden temessék el.

Pétain 86. születésnapja

Páris, ápr. 24. A párisi lapok pénteken nagy cikkekből ünneplik Pétain államfő 86. születésnapját. A cikkek kiemelik a marsall katonai érdemeit, emlékeztetnek Verdun védelmére az első világháborúban és arra, hogy Pétain 1940 nyarán a franciaországi fegyverszünet idejében való megkötésével az utolsó órában mentette meg hazáját a pusztulástól. Páris városa ezüstérmét ajánlott fel a marsallnak születésnapja alkalmából.

Módosították a tanoncszerződés megkötésének idejét

Az iparügyi miniszter rendeletet intézett valamennyi másodfokú iparhatósághoz, amelyben elsősorban arra utal, hogy az 53.400—1940. sz. rendelet értelmében tanoncszerződést kötni — kivételektől eltekintve — csakis az év május 1-től október 31. napjáig lehet.

A honvédelmi érdekek azonban a hadfelszereléssel kapcsolatos egyes iparágak fejlesztését, következetesen a tanonculánállás folyamatosságának biztosítását feltétlenül megkövetelik.

Emellett fogva az említett 1940. évi rendelet egyik — a kivételekre vonatkozó — szakasza értelmében az iparhatóság az illetékes tanoncskola igazgatójának javaslatára, az év bármely szakában engedélyt adhat tanoncszerződés megkötésére.

Ennek megfelelően az iparügyi miniszter felhívja a másodfokú iparhatóságokat, utasítsa az elsőfokú iparhatóságokat, hogy a kivételes időben történő tanoncszerződés kötésére irányuló és hozzájuk benyújtott kérelmek elbírálásában a nemzetvédelmi szempontra nagy figyelmet fordítsanak és a tanoncszerződés megkötésére az engedélyt minden elfogadhatóan indokolt esetben adják meg.

Kedden gyűlést tart a ref. egyház presbiteriuma

Révész Imre püspök és Kölcsey Sándor főgondnok elnöklésével kedden délután 4 órakor a ref. egyház presbiteriuma gyűlést tart az egyház tanácstermében.

Jelentést tesz a presbiteriumnak Juhász Nagy Sándor főjegyző a beérkezett adományokról és ajándékozásokról. Bejelentik, hogy az egyetemi templomot május 17-én szentelik fel. A templomi istentiszteletek időpontjában beállott változást is jelentik a presbiteriumnak. Az egyházi választók névjegyzékének elkészítésére bizottságot alakítanak. Új tanárt választott a Dóczy leánynevelő intézeli igazgatótanácsa Tankovics Katalin testnevelési tanárnő személyében és ezt is bejelentik. Tárvalják a vallásoktatási bizottság féléves jelentését. Az iskolaszék végzést terjeszt be arról, hogy a minisztérium a népiskolák 5—8 osztályaiban csak kilenc hónapi szorgalmi időt engedélyezett. Bodrogközi János és vitéz Ury Lajos tanítókat előléptetik, Mester Béla tanítót rendes tanítónak ismerik el, Futó Zoltán pedig iskola-felügyelői megbízatást kapott. Kalas Ferenc tanító lemondott állásáról. A Csapó-uccai iskolakörzet nevét Árpád-téri körzetre változtatják. Ifj. Futó Andrásné, Fekete Sándorné és Karabélyos Anna h. tanítókat rendes tanítóknak választásuk kerül még a presbiterium elé.

— Belgrádban a háború 9365 házat pusztított el vagy rongált meg. Elkészült a pontos kimutatás a háború okozta károkról Belgrádban. Megállapították, hogy 9365 házat pusztítottak el vagy rongáltak meg a német repülő- és tüzérek. Az ehhez tíz hónap alatt a németek segítségével helyreállították a károkat.

A Kormányzóhelyettes Úr ellátogat Nagyváradra

Nagyvárad, ápr. 24. A város törvényhatósági bizottságának közgyűlésén dr. Hlatky Endre főispán közölte: vitéz nagybányai Horthy István kormányzóhelyettes kilátásba helyezte, hogy a nagyváradi Szent László-hét alkalmából ellátogat a városba és részvesz a hadapródiškola zászlóavatásán. Kállay Miklós miniszterelnök is kilátásba helyezte, hogy részvesz a város közgyűlésén.

180.000 pengő a hajdúmegyei árvízkarosultaknak

Az árvízkarosultak megrongált házainak helyrehozatalára tudvaleg 20 millió pengőt irányoztak elő. A törvényhatóságok a segítő akció lebonyolításával megbízott Országos Szociális Felügyelőségtől, előlegként 7 millió pengőt kaptak. A hajdú vármegye rendelkezésére bocsátott előleg összege 180.000 pengő.

Jön a női levélhordó postás

A postavezérgazgatóság a postaképesítés munkájában is alkalmaz majd nőket, ha a kézbesítésszolgálat ellátására beválnak. Egy-két női postaképesítő-gyakornok van már alkalmazásban és a női postások beosztására és foglalkoztatására különböző elgondolások készültek. Ha a gyakorlati tapasztalatok igazolják, hogy a női levélhordók beállítása meghozza a kívánt eredményt, akkor a postaképesítés terén a háborús viszonyok idejére jelentős munka vár majd a női levélhordókra.

Kommunista agitáció az amerikai iskolákban

Genf, ápr. 24. (Német TI) Az amerikai közvéleményben nagy feltűnést keltett a Rapp-Coudert bizottság az északamerikai iskolákban folyó kommunista agitációról készült jelentése. A Newyork Times hangoztatja, hogy ilyen természetű kommunista tevékenységet nem szabad megengedni, minthogy az Egyesült Államokban nem kívánják Sztalintól, hogy a moszkvai iskolákban kommunistaellenes agitációt engedjenek meg. Coudert jelentésében néhány aggodalomra keltő tényre derített fényt. A kommunista felfogású agitátorok az iskolákban akadályozzák és helytelen mederbe terelik a nevelés munkáját és felforgató csoportokat szerveznek és aláássák az iskolákban a fegyelmet. (MTI)

A gyermek szociális érzésekre nevelése

Dr. Ilyés Endre előadása a Dóczy-életi szülői értekezleten

A Dóczy elemi iskolában szülői értekezlet volt. Dr. Ilyés Endre egyetemi m. tanár tartott mély gondolatokban gazdag, nagyértékű előadást, »a gyermek szociális érzésekre való neveléséről«. A gyermek Isten küldötte drága ajándék a család számára, mondotta, de csak akkor éri el célját s lesz áldás a családra, közre és nemzetre egyaránt, ha a szülők, s különösen az édesanya, vezetik, nevelik, irányítják, hogy azé legyen. Nem lehet eléggé hangsúlyozni, hogy az igazi szeretet, »erős szeretet«, mely nem bálványképet, imádatot szentséget lát a gyermekben, hanem tisztában van azzal, hogy a gyermek gyöngye s hajlítható palánta.

A szülők, főként az anya példaadás, magatartása, igazi komoly erős szeretete mellett, nagyon fontos nevelő tényező a testvérek példája és hatása is. Ezért szociális érzésre sokkal nehezebben nevelhető a testvértelen »egyke«, mint az a gyermek, aki testvérei között észrevétlenül megtanul a közösségi gondolatnak engedelmeskedni s azt szolgálja. A gyermek, bár természetétől fogva önző, helyes nevelés által részvétre, szeretetre, sőt sokszor meglepő áldozatokra is képes lesz. S különösen ma nem lehet más célunk, mint a közösséget élő, dolgozó s ha kell áldozni is tudó gyermekeket nevelni egyháznak s hazánk számára és javára.

A nagy figyelemmel meghallgatott kiváló előadást a közönség sorából több érdekes gyermekeik megfigyeléséből eredő hozzászólás zárta be. A kiváló előadónak Szele Paula igazgatónő mondott köszönetet.

HIREK

„DEBRECZEN“

szerkesztősége, kiadóhivatala és nyomdája József királyi herceg u. 1. (Főkabérház.) Telefon nappal-éjjel: 17-52 és 27-89. (6 mellékállomás.) Előfizetési árak: havonta 3.— P. nevelőként 8.70 P. Ára: hétköznapon 12 fillér., vasárnap 24 fillér.

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata április 25-én reggel 8-tól, május 2-án reggel 8 óráig: „Aranangyal“ Piac u. 50., telefon: 24-53 — „Reménység“ Csapó u. 22., telefon: 14-21. — „Isteni gondviselés“ Petőfi-tér és Teleki u. sarok, telefon: 32-81. — „Sas“ Hatvan u. 66. telefon: 11-93.

Tavasz — 1942-ben

Tavaszi virágok pattanak a fákon, vagy a földből felve, álmosan kibujnak. Dacos akarással, vagy szerény mosollyal, de élni akarnak!

Fehérben, pirosban, sárgában, vagy zöldben járnak a világban, tengnek itt köröttem... Egyik csak parányi, másik fel-felszökken. Mind egyet akarnak: hogy a világ itt szebb s egyben jobb lehessen!

Aztán ellankadnak, mossa őket eső, sodorja őket vad — vihart keltő szellő! S mire körülnéznek, tar mezőket látok; Ők meg koszorúkból hős halottak közt örök vártát állnak: föltámadást várnak.

Bot Andor.

— Vasárnapi istentiszteletek a ref. templomokban. Nagytemplomban 10 ó. dr. Soós Béla, 6 ó. dr. Farkas Pál. Kis-templomban 9 ó. Kiss István, 11 ó. Szekeres László, 6 ó. Csutoros Sándor. Kosuth u. templomban 10 ó. Baja Mihály, 6 ó. Ács Mihály. Károlyi G.-téri templomban 9 ó. Kolozsvári Kiss László, 4 ó. Sulyok Kálmán. Ispótytemplomban 10 ó. Molnár Ferenc, 6 ó. Birinyi János. Árpádtéri templomban 10 ó. dr. Hegyaljai Kiss Géza, 6 ó. dr. Erdei Mihály. Homokkerti templom 10 ó. Kovács József, 6 ó. Kiss István. Nyilastelepi templomban 10 ó. Mezey Béla, fél 7 ó. Orosz János. Csapókerti templomban 10 ó. dr. Dancsházy Sándor, 6 ó. Balogh József. Kerekestelepi templomban 10 ó. Szilágyi László, 3 ó. Fentős Tibor. Egyetemi templomház 11 ó. Konecz Zoltán. Augustus szanatórium-ban 10 ó. Püski Imre. Egyetemi klinikán Szekeres L., Konecz Z. Nyulási áll. iskolában 10 ó. Kecskés József. Téglalaskerti áll. iskolában 10 ó. Sárközy Lajos. Téglavetői gyűl. házban 3 ó. Kovács Árpád. Wolaffkatelepi olvasóköri 4 ó. Dusiczka Ferenc. — Tanjai istentiszteletek: Állóhegy 11 ó. és Pipóhegy 2 ó. László L. Elek. Haláp 9 ó. és Szováti út 3 ó. vitéz Szabó Endre. Pallag 9 ó. és Szikgát 3 ó. Erdei Károly. Dombostanya 2 ó. Tömöry Lajos. Ondód II. Vedres d. 9 ó. Rápoly Árpád. Kunpálhalma 11 ó. Rápoly Árpád. Nagyhegyes 10 ó. Cuca fél 3 ó. Nagy Károly. Bánk 10 ó., Dicséji út 3 ó. Udvarhelyi György. Ebes 10 ó. Molnár Gyula. Pac 10 ó., Mézeshegy 2 ó. Papp Géza. — Gyermekeistentisztelet: Árpád-téri templomban 9 ó. Csutoros Sándor. Révész-téri gyülekezeti otthonban 10 ó. Gönczy Sándor.

— A római katolikus templomban rendes vasárnapi miserend. A lelkes beosztást ma eszközlik.

— A görög katolikus templomban délelőtt negyed 8 órakor reggeli istentisztelet. — 8 órakor diákmise. — 9 órakor katonamise. — Délelőtt 10 nagy szentmise. A szentbeszédet dr. Hudáki Aladár segédlelkész mondja. — Háromnegyed 12 órakor csendes szentmise. — Délután fél 4 rózsafüzérjátogatás.

Délután 4 vecsernye és szentségimádás. Május hónapban a májusi ájtatosság minden köznapon délután 6 órakor kezdődik.

— Az evangélikus templomban vasárnap délelőtt 9 órakor ifjúsági istentisztelet. Prédikál Dönsz Tivadar vallásnévelő lelkész. — Délelőtt 10 órakor és este 6 órakor gyülekezeti istentisztelet. Prédikál: dr. Pass László tb. esperes-lelkész.

— Istentiszteletek a baptista imaházban. A szappanosuccal imaházban vasárnap délelőtt fél 9—fél 10 óráig imaóra. — Fél 10—fél 11 óráig prédikáció. 11—12 óráig vasárnapi iskola. — Délután 6—8 óráig vallásosestély, vegyeskar és zeneszámokkal. — Szerdán este fél 8—fél 9 óráig biblióra. — Pénteken este fél 8—fél 9 óráig imaóra.

— A görög helyettes miniszterelnök közölte, hogy bizonytalan időre be kellett zárni az athéni egyetemét, mert az ifjúság magatartása lehetlenné tette a főiskolai munka rendes folytatását.

— Bulgáriában szabályozzák a húscsillatást és május 20—26-ig tilos húst árusítani. Bevezetik a harmadik hústalan napot is hetenként és megtiltják a füstölt kolbászok, füstölt húsok és konzervek készítését.

— Oláh Gábor jobban van. A kiváló író állapota az utóbbi napokban erősen javult. A múlt évben megkezdett nagy regényéből több fejezetet diktált le, sőt a széplavaszai időben fivérének, Oláh Mihálynak bérkocsiján egyórás sétakocsizást tett meg tegnap a Nagyerdő környékén. Oláh Gábor egyébként tegnap négy remek költeményét elküldte a Petőfi Társaság most kiadásra kerülő antológiájára részére.

— Az Egyesült Államok kormánya megtiltotta, hogy új távbeszélőkészüléket szereljenek fel, mert a készülékek előállítására szolgáló anyagokra a hadseregnek van szüksége.

— Németországban a közeljövőben eltörlik az úgynevezett polgári adót. Ezzel szemben kisebb mértékben felfelemezik a jövedelemadót. Az intézkedés következtében az első és középső kereseti osztályok adózási terhe némileg csökkenni, a magasabb jövedelemmel rendelkezőké pedig kisebb mértékben emelkedni fog.

— A vese, a húgyutak és a prosztata megbetegedéseinek kezelésében reggel éhgyomorra egy pohárnyi természetes „Ferenc József“ keserűviz gyakran nagyfontosságú szolgálatot tesz azért, hogy igen könnyű, lagy székürülést biztosít és az egész anyagcserét előmozdítja. Kérdezze meg orvosát!

— Felhívás. A debreceni Pénzváltó Bank és Zálogkölcsön Rt. debreceni bejegyzett közgyűlése elhatározta az intézet feloszlását. — Felhívtnak a hitelezők, hogy követeléseiket a K. T. 202 paragrafusának értelmében jelen hirdetésnyel közlésétől számított hat (6) hó alatt érvényesítsék. **Felszámolók.**

— Kézimunkavizsga lesz vasárnap, 26-án délután 4 órakor a Garay u. 17. sz. leányotthonban, ahol a mesterucai leánykör teli ruhakötő tanfolyamának munkái lesznek kiállítva. Az anyaghiány miatt a készlet várakozáson alól maradt. A tanfolyamot Telky-Kovács Honka vezette. Belépti díj nincs. Vendégeket szívesen lát a vezetőség.

— Ádrágitás miatt indult eljárás Sztéhló Ferenc hajdusámsóni cséplőgéptulajdonos ellen, mert egy boglya szénát akart eladni és 380 pengőre tartotta. Az árát sokalták a vevők és nem vették meg. Mázsánként nem akarta eladni Sztéhló, csak az egész boglyát becslés alapján. A csendőrség a boglya szénát megmérte és kiderült, hogy 13 mázsa és csak 104 pengőt érhetett volna ért. A szénát ötven kilójával szétmérték a hivatalos áron.

— Az USA és Peru gazdasági egyezményt kötöttek. Az egyezményt csütörtökön írták alá.

— A csendőrség letartóztatta és a debreceni törvényszék fogházába kísérte Keszler László szabócsai földbirtokost, akit egy mindenes leány jelentett fel fajgyalás miatt. A vizsgálóbíró kihallgatás után szabadlábra engedte Keszler, de az eljárás folyik ellene tovább.

— Az elhasznált Krypton lámpáit pedig visszaváltom!

ATUNGSRAM KRYPTON lámpa
nemesgáztöltése érték —
ne hagyjuk kárba veszni!..

— Hirtelen meghalt az argentinai olasz nagykövét. Ágyában holtan találta meg az inas. A halál okát még nem állapították meg, de az kétségtelen, hogy előző este még semmi baja sem volt.

— Lelőtte a koronatanut, majd öngyilkosságot követett el egy gazdálkodó. A szeghalmi járásbírószak hatósági közeg elleni erőszak miatt 8 napi fogházbüntetésre ítélte Kiss Géza vésztői gazdálkodót. Kiss Géza a fogházba való bevonulása előtt elment Máté Pál vasuti őrhöz, aki ügyében ellene tanuskodott. Felelősségre vonta Mátét, majd a szóvalátás hevében előkapta revolverét és Máté Pált agyonlőtte. Véres tette után Kiss Géza Máté feleségére is rálőtt, akit megsebesített, majd sajátmaga ellen fordította fegyverét és a golyó szétroponolta a fejét.

— Hathi fogházra ítélték hagymadrágitás miatt Hegedüs Istvánné debreceni piaci árúst, aki Nagyszalonta ucca 31. számú házban lakik. A vád szerint az asszony 36 fillérjével akarta adni a hagymát, de csak úgy, ha a vevő még répát is vásárol ugyan csak 36 filléres áron. Hegedüsne tagadta, hogy a bűncselekményt elkövette volna. A tanúk ellene tettek vallomást és a bíróság jogerősen ítélte el.

— Büntetések levontkibégás miatt. A debreceni rendőrség, mint büntetőbírószak több levontkibégást is levontkibégásokról. A levontkibégást tanácsadóként alapuló dr. Papp Menyhért rendőrtanácsos, büntetőbíró Ferő Miklós Szepesség ucca 4. szám alatti lakost 15 napi elzárásra, Labancz Gyula péktanár, Mester ucca 28. sz. a. lakost 4 napi elzárásra, Prémó Lajos népművész, Földi Árpád ucca 8. szám alatti lakost 7 napi elzárásra, Hevesi István Bellegelő 25. sz. alatti lakost 6 napi elzárásra ítélte levontkibégás miatt.

A pécsi Iparkamara érdekes terve a kisipar támogatására

Az iparfejlesztési törvénnyel kapcsolatban a pécsi Iparkamaránál tervet dolgoztak ki a kisipar támogatására. Szükségesnek tartják, hogy kisipari közös műhelyeket állítsanak fel és minden megye székhelyén a tömegcikk gyártásával kapcsolatban tegyék kötelezővé a kisipari közös műhely létesítését. A kisiparosoknak meg kell adni mindazokat a kedvezményeket, melyeket a gyáripár élvez, hogy versenyképesek tudjanak lenni. A tőkét az ONCSA adhatná a kisiparosoknak. A gépeket az iparügyi minisztérium segélyéből szereznek be, a helyiségeket pedig a megyék és városok adnák. Szervezni kell központi árúelosztót és értékesítőt.

* Húsz perc alatt meleg fürdővizet és kellemesen fűtött fürdőszobát garantálunk a TERMA szabadalmazott hőradiátorral. Tiszántúli képviselő: Nagy Béla műszaki vállalat, Árpád tér 38. Telefon: 17-87.

— A velt török szultánról azt a hírt terjesztették, hogy meghalt. A hír nem bizonyult valósnak, mert a velt szultán most levelet írt Párisból, ahol a villájában lakik. Budapestre dr. Kerékesházy Józsefnek és örömeinek adót kifejezést, hogy életre hozza meglepetés magyar nyelven.

— Az egri érsek 91. évfordulóját tartotta pénteken. A 91 éves főpásztor az egész ország területéről üdvözlő táviratokkal keresték fel.

— Félkiló dinamittal robbantotta fel magát Darányi András 22 éves disznóshorvái bányász, akinek testét a robbanás darabokra tépte.

— Öngyilkos akart lenni szerelmi bánatában Budapestben egy fiatal leány és két deci pálinka és rumkeveréket ivott meg. Nem halt meg, csak alkoholmérgezést szenvedett. Kihallgatása során elmondta, hogy azt hitte, halálos adag alkoholt iszik.

Színház, film, szórakozás

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Szombaton délután: **Boldoggá tesz-**tek, filléres helyárok.

Szombaton este: **Csavargóherceg.** Vasárnap délután és este: **Csavargóherceg.**

Hétfőn este: **Boronkay lányok,** filléres propaganda előadás.

Csavargóherceg

Intizky László szövegkönyve nem jobb és nem rosszabb, mint átlagos operettjeink általában. A közönség jól szórakozott, sokat tapsolt, bár ez inkább a szereplők játékának és ötleteinek szót, mint a szerzőknek. **Walter László** zenéje az utánérzéseket nem véve figyelembe, hangulatos, színes muzsika, néhány slágerértékű számmal.

Vitéz **Jakabffy Dezső** rendezése a szokott gondos, műanszokig kidolgozott művészi munka. A szereplőgárda kitűnő játéka sokkal nagyobb érdeklődést érdemelt volna. **Antal Il** kristálytisztán csengő, kultúralt hangjával, kedves, közvetlen játékaival nagy sikert aratott.

A címszerepben **Márkus Lajos** remekelt. Pérfias játéka, melegen zengő hangja sok tapsot kapott. **Szokoly Gyula** remek humorral aranyozta be a „házugságvilágrekorder” szárnységét figuráját. Alakításából nem hiányzott az egyéni felfogás sem. Mint játékmester is teljes elismerést érdemel. **Földessy Lilla** üde színekkel rajzolta meg **Clariss** alakját. **Harasztossy Irén** szokott kitűnő játékát nyújtotta. **Lendvay Lajos** ezúttal egy a **Marica** grófnő **Zsupánjával** rokonságot tartó földblertokost alakított, egyéni humorral, pompásan karikírozva. **Rogoz Imre** nagyhercege illuziókeltő, kifogástalan nyújt **Bódy László**, sikerült alakítás **Sándor Istváné**, a követ szerepét jó felfogásban viszi színpadra **Erdélyi László** és **Ék** szerepében is megcsillogtatta tehetségét **Zádory**. A többi szereplő jól egészíti ki az együttest. **Fest Vidor** vezénylése kifogástalan, művészi.

SZÍNHÁZI IRODA JELENTÉSE:

Szombaton délután filléres helyárok-al a remek **Vaszary-vígjáték** „**Boldoggá tesztek**” szerepel műsorban. Szombaton este, vasárnap délután és este „**Csavargóherceg**” nagy romantikus operett.

SZÍNHÁZI KISTŰKÖR

KOVÁCS IRÉN, aki olyan forró szeret aratót a **Luxemburg grófia** operettben üneményes hangjával, bájos, bensőséges alakításával, a jövő heti műsorban két darabban lép fel. Kedden a „**Valahol Lengyelországban**” operett női főszerepét játssza, szerdán pedig a „**Cigányszerelm**” operettben játssza el **Zórika** szerepét.

A „**VIHAROS SZERELEM**” az **Andrássy úti Színház** nagy zenés vígjátéksikere lesz a jövő hét eredeti bemutatója. A következő operettbemutató pedig a „**Vadvirágos Maros partján**” c. **Nemes-Zoltai** operett.

VÁRADY PÁL, a kitűnő táncoskomikus, aki mint a **Kardoss-társulat** tagja, évekkel ezelőtt nagy sikerrel szerepelt **Debrecenben**, legutóbb a **kassai színházban** aratót nagy sikert **Földessy Géza** társulatánál. **Várady Pál** jelenleg **Debrecenben** tartózkodik, ahol rokonait látogatta meg.

PATAKY KÁLMÁN alakításában gyönyörködhet a közönség a jövő hét csütörtökjén a „**Három a kislány**” **Schubert** szerepében. **Pataky** a legjobb magyar **Schubert-énekes** és híres szerepében csodálatosan szép énekszámával igazi művészi élményt jelent.

VENÉGSZEREPLÉSEK hónapja lesz a május. **Vitéz Jakabffy** direktor igazi bombaprogramot állított össze és egyedülálló áldozatkészséggel lépteti fel **Tolnay Klárit** a „**Tizedik kerő**” és „**Tűzvész**” c. darabban, **Mezey Mária**t, **Sommersét Maugham** „**Színház**”-ában és az „**Ilencnek a férflak**” operettben. **Tárgyal** **Bulla Elmával**, **Muráti Lilivel** és **Fényes Aliceval**, aki a „**Tábornok**” c. **Zilahy-darabban** lépne fel.

A **Hungaria** pénteken este érdekes meséjű, mindvégig izgalmas fordulatokban bővelkedő magyar filmet mutatott be, az „**5-ös számú órház**” címmel. A főszereplők **Javor**, **Bulla** és **Bihari** talán egyik legjobb szerepüket kapták ezzel a filmmel. Alakításuk ragyogó. A közönség szívesen fogadta a filmet, érdemes megnézni. A kísérő műsor változatos.

Elárverezték a meggyilkolt Kerékgyártó László ingóságait

Két hónappal azután, hogy egy dermesztően hideg februári éjszaka meggyilkolták **Kerekgyártó Lászlót**, a Tóth Árpád ucca 42. számú háznál elárverezték az áldozat ingóságait. Az árverés iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg, a keskeny udvart zsúfolásig megtöltötte a közönség, akik között sok volt a kíváncsiskodó néző, de elég sokan vásároltak is, amit bizonyít, hogy általában minden tárgy a kikiáltási ár kétszereséért kelt el.

Dr Radetzky László aljegyző, leltár-biztos pénteken délután 3 órakor nyitotta meg az árverést, a szorongó, heving módjára összehérszélő érdeklődők lázas várakozása közepette. Mindjárt az első percekben tetőpontjára hágott az izgalom. 4 pengő kikiáltási árért eladásra kínálták a hencsert, melyen meggyilkolták **Kerekgyártó Lászlót**. Néhány kisebb tárgy, egy sétatábla, a lepedő és párnák együtt mentek a hencserrel. A vevők 8.50 fillerre felverték az árát és onnyit kelt el. Félitter bor, ami az utolsó borozásból megmaradt érintetlenül, két pohárral, mellyel a gyilkosság éjszakáján kocintott a gyilkos és áldozat, 80 fillér kikiáltási ár után 1 pengő 70 fillérért talált gazdát. **Képek**, **tükrök**, **fűgöny**, **totel** 95 pengőért kelttek el, a képek között **Kerekgyártó László** nagy mellképe, értékes szép rámban és két művészi festmény. Egy fáliszőnyeg, 8 darab kézmunkapárnával 20 pengő 50 fillérért, ételhor-dó, egy liter denaturált szesz és 2 konzerv, 4.80 pengőért, egy világháborús olasz rohamsisak, amit a **Doberdórol** hozott haza emlékül a meggyilkolt 1.60 fillérért kelttek el. De minden vévőre talált, az áldozat ingei, szlogocédulái, pokrócok, takarók, párnák, huzatok 8 pengő kikiáltási ár után 38 pengős árát érték el. A két kis szoba, a gyilkosság színhelye, mire **Dr Radetzky László** aljegyző, leltár-biztos befejezte az árverést, teljesen üresen állt. Most már a bírósági pecsét sem kerül vissza, az új lakó, egy népenzész, aki még a gyilkosság felfedezése utáni napon kivette a lakást, most már elfoglalhatja. A közönség lassan kezd távozni az árverés után, valaki halkán megszólalt:

A gyilkos nem volt itt?

Az árverésen befolyt összeget a leltár-biztos hivatal átutalja a kir. járás-bírósnak és a költségek levonása után fennmaradó pénzt az örökösök kapták: **Kerekgyártó Lászlónak** egy **Bukarestben** élő testvére és egy másik meghalt testvérenek **Csik** megyében élő három gyermeke. Az eltűnt fiút ezideig nem sikerült megtalálni.

— **A HONSZ meghívója.** A **Hadirokkantak**, **Hadiözvegyek** és **Hadiárvák Országos Nemzeti Szövetsége** **Hajdúvámegyei** és **Debreceni Csoportja** rendezte évi közgyűlést a **Városháza** közgyűlési nagyermebében a f. hó 26-án, vasárnap délután 3 órakor tartja meg, melyre úgy tagjait, valamint a kívülről érkezőleg meghívott hivatalokat, hatóságokat, intézményeket és testületeteket e helyen is tisztelettel meghívja az Elnökség.

Könyv

GELLÉRT SÁNDOR VERSKÖTETE.

„A bál az udvarban” címen az **Exodus** kiadásában jelent meg **Gellért Sándor**nak első verskötetete, mely igazi élményt jelentő ajándéka a verskedvelő közönségnek. Egy rendkívül tehetség bontakozik ki a kötetben előttünk, jellegzetesen kori és egyéni pecséttel. Bámulatos költői képesség éjt ámulatba az olvasót, fizes magyar nyelv, eredeti zamatú gondolatok teszik teljessé a kifejezés megkapó gazdagságát. **Gellért Sándor** kötetete mai irodalmunknak és kultúrletünknek egyik legnagyobb eseménye.

— **Palesztinában ismét bombamerényleteket követnek el.** Legutóbb **Jeruzsálemben** robbant két bomba. Brit rendőrszerveket akarták megölni, de csak egy arab szolga halt meg.

— **Három embert sújtott agyon a villám** **Szomor** község határában. **Niemer József** gazda, felesége és gyermeke lett a villámcsapás áldozata az alatt a fűzfa alatt, ahová menekültek a vihar elől.

— **Debreceni versírók sikere.** **Pappm** **Lasky Erzsike**, kiak sok szép verse jelent meg lapunk hasábjain, a fővárosban is sikert ért el. Egyik zeneműkiadványát által rendezett dalszövegpályázaton „**En láttam őket**” című költeményével győzött díszoklevélet nyert. — **Polgár Gyula**, ki szintén igen tehetséges verselő, a **Fráter Lőránd Társaság** és a **Rádió Ujság** együttesen rendezett magyar nótaszövegpályázatán „**Nem lehet a kutyám elcsalni a háztól**” című versével díszoklevélet nyert, az országos katonadalszövegpályázaton „**Járőr indul**” című szövege pedig arany díszoklevélet kapott. Ezt a dalt május 16-án adják elő a pesti Vigadóban.

— **Fűszerkiskereskedők figyelmébe!** A **Fűszerkiskereskedők Egyesülete** az I. fokú iparhatóságtól megkapta tagjai részére történő elosztásra a már ismertetett kékszíni árjegyzéket, mely a vasárnap, zománcédény, cipő, csizma és javítási árak, valamint vegyes cikkek árai tartalmazza. A fűszerkiskereskedőknek és szatcsoknak — ha zománcédényt árusítanak —, de különösen a vegyes cikkek hatóságilag megállapított árai miatt, amely többek között a világitó petróleum, denaturált szesz, benzín, rézgálic, mosószappan, ecet, rum, éksző, stb. árait tartalmazza, ki kell függeszteniök. Felhívjuk az érdekelte kereskedők figyelmét, hogy az árjegyzék hétköznapiakon **Radnai Márton** egyesületi elnöknel (Cegléd-u. 1) vasárnap délelőlt 11—1 óráig, az egyesület ideiglenes helyiségében (Glóner vendéglő különterme) Cegléd-u. 5. szám alatt vehetők át. Az árjegyzék kifüggesztése kötelező. Meglőrtenté a hatóság ellenőrzési, a kifüggesztés elmulasztásáért büntető. A kellemetlenségek elkerülése végett azok mielőbbi átvételét kéri az egyesület elnöksége.

DEBRECZEN

6. OLDAL
1942. IV. 25.

— **Zomborban a talajvíz nagy rombolást okozott** a tavasz elején és 30 ház rombadott. A házak összeomlását főleg az okozta, hogy a falak nem voltak szigetelve.

— **Az építési anyagot zúrták Olaszországban** és minden felhasználható nyersanyagot tíz napon belül be kell jelenteni. Kivételt képeznek a paraszt- és munkásházak építéséhez szükséges anyagok, valamint az állami és gyár-épitkezési anyagok.

— **A felesége ellen elkövetett zsarolás miatt került a debreceni törvényszék elé Bordon Imre hajdúszoboszlói gazdálkodó, aki a vád szerint az ocean elébe állt különváltan élő feleségének és fenyegetéssel kényszerítette, hogy az asszony adjja meg 16 pengős tartozását. Az asszony megrémült haragos férjétől és fizetett. A törvényszék megállapította a zsarolást és a férjet elítélték 200 pengő pénzbüntetésre. Az ítélet jogerős.**

MEGHÍVÓ

A **Debreceni Pénzváltó Bank** és **Zálogkölcsön Rt.** felsz. alatt debreceni bef. cég t. részvényesit ezennel tisztelettel meghívjuk a f. é. május hó 4., délelőlt 10 órakor megtartandó rendez évi közgyűlésére, a rt.-nak **Debrecenben**, **Hunyadi ucca 14.** szám alatti irodahelyiségébe. A részvények a közgyűlés előtt három nappal a rt. pénztáránál letétbe helyezendők. Táragsorozat: 1. A felszámoló jelentése. 2. A felügyelőbizottság jelentése s az 1941 évre vonatkozó vagyonkimutatás előterjesztése s elfogadása. 3. a felmentvény megadása s esetleges indítványok. A felszámoló.

Közismert „ismeretlen” Csokonai-versek felfedezése

Valahányszor egy ázsiai utazó vagy egy szibériai hadifogoly hazakerülve belevetette a közönség körébe, hogy a **Kaukázus** tövében, vagy a szibériai pusztán megtalálta **Petőfi** sirját, mindannyiszor kétség, gyanú és bosszúság fogott el, hogy a tájékozatlanság, a kepelődés és főképp a feltűnésvágy ismét megakarja zavarni a halhatatlan költő örök álmát. Majdnem hasonló kellemetlen érzésekkel fogadom azokat a szintén elég sürűn felbukkanó híreket, amelyek **Csokonainak** ismeretlen műveiről jelennek meg napilapokban, vagy folyóiratokban. Valóban tájékozatlanság, vagy tévedés, indíthatta **Barát Ferencet**, egy budapesti képes folyóirat munkatársát, mikor előáll a magyar irodalomtörténeti életnek a nagy szenzációjával, bejelent és bemutat három ismeretlen **Csokonai-verseket**. Amint azonban megpillantjuk a három vers címét és ha elolvassuk a belőlük idézett sorokat, azonnal meggyőződünk, hogy a cikkrő színté érthetetlen tévedésnek lett az áldozata, mert a három vers, t. i. a **Lengyel József** senior nevenapjára írt köszöntő, továbbá a **Márton-napi** ludnak búcsúzó panasz, végül az **Európa elragadtatása** című elbeszélő költemény **Csokonai** legismertebb művei közé tartoznak, amelyek már a költő életében és mindjárt halála után száz meg száz kézirati példányban forogtak és amelyek fel vannak említve a **Schedel-Toldy-féle** nagy kiadásban (1844) és amelyek közül az első és harmadik a **Harsányi-Gulyás-féle** még teljesebb kiadásban (1922) olvasható is.

A tévedés súlyát fokozza az, hogy a cikkrő a szenzációs felfedezést egy komoly tudósnak, az „**Irodalomtörténet**” felelős szerkesztőjének, **Kozocsa Sándor** egyetemi m. tanárnak tulajdonítja, holott meggyőződésünk szerint **Kozocsa Sándor** csak úgy került abba a bizonyos képes hetilapba, mint **Pilátus a krédóba**.

A tévedés hulláma **Budapestről** átesapott **Debrecenbe** is, így történt, hogy a „**Debrecen**” f. hó 22-ik száma hó kivonatban közölte a **Baráth Ferenc** cikkét, melynek a **Kozocsa Sándor** tisztelet nevére való hivatkozás adott hitelt. Most pedig arra kérem a „**Debrecen**”-t, hogy közölje az én helyreigazító soraimat nemcsak azért, hogy segítsen eloszlalni egy nagy tévedést, hanem és még inkább azért, mert **Csokonainak** száz évvel ezelőtt sem volt, most sincs szükségére ilyen szenzációhajásztó dicsőítésre.

Kardos Albert

Gazdák figyelmébe!

NAPRAFORGÓ. Felhívjuk a gazdák figyelmét, hogy napraforgó vetőmagért napokon belül mindenki jelentkezé, aki még nem vitte el. Az 50 holdon felüli gazdák, ha még nem kapták volna meg a vetőmagot, sem pedig a kiutaló levelet, előbb irodánkban jelentkezzenek a kiutalás ügyében.

Az 50 holdon aluli gazdák az igényléskor kapott számmal és gabonalapjukkal **Pesti u. 2. sz.** alatti raktárban jelentkezzenek a vetőmagért, ahol azt azonnal megkapják. Aki nem igényelt előre, az is kaphat vetőmagot, ott a raktárban írja alá most utólag az igénylési lapot.

TENGERI. Vetőmag céljára a **Gazdasági Felügyelőség** által igénybevett tételeket mindenki a legsürgősebben megszólította le még akkor is, ha egyelőre nem tudná, hogy a tétele vetőmagnak megfelelő-e vagy nem. A szállítás ugyanis nagyon sürgős és mihielyt a vizsgálat eredményét megtudjuk, azonnal szállítani kell.

Mezőgazdasági Termény és Áruforgalmi Szövetkezet

Futura—Hombár főbizományos. Telefon: 28-66.

Ma kezdődik a Magyar Vívó Szövetség VI. kerületének bajnoki vívóversenye

A Magyar Vívó Szövetség VI. kerületének 1941—42. évi vívóbajnokságait ma délután 3 órai kezdettel rendezik meg a szövetség a ref. gimnázium tornacsarnokában. Az igen nagyszabásúnak ígérkező vívóbajnokságon az eddig beérkezett nevezések szerint Nagyvárad, Szolnok, Szatmárnémeti, valamint a Debreceni Békessy Béla Vívó Club és a Debreceni Egyetemi Atlétikai Club legjobb vívói indulnak. A nagyszámú nevezések miatt az egyes fegyvernemek döntőjének résztvevőit megjelölni szinte lehetetlen, de éppen az erők kiegyensúlyozottsága miatt nagy és nívós versenyre lehet számítani. Külön érdekessége lesz a ma délután levívandó párbajtőr-bajnokságnak, hogy azon most használják Debrecenben először a villanyzúri gépet. Mint már fentebb közöltük, a vívóverseny színhelye a ref. gimnázium tornacsarnoka. Délután 3 órakor a tör. csapat, tör. egyéni, párbajtőr-csapat és egyéni versenyek kerülnek levívásra, míg vasárnap 9 órai kezdettel a kard-csapat és kard egyéni előmérkőzések, délután 4 órai kezdettel pedig a kard egyéni döntő és női törversenyeket vívják le.

A versenyen belépődíj nincs s azon az érdeklődőket, a vívósportot kedvelő közönséget szívesen látja a szövetség.

— **Cáfolja a görög népjóléti miniszterium** azt a hírt, hogy Athén népi járványok lámadtak volna meg. A lakosságra állandóan ügyelnek és ha járvány üt fel a fejét, azonnal elfojtják.

KÖZGAZDASÁG

Hirdetmény a legeltetésről

A köntösgáti északi és déli, valamint a fűzfacsőszházi legelőn a legeltetési időny 1942 május hó 1-én, pénteken kezdődik és október hó 31-ig tart.

A hajtócédulák kiadása a legelőbér egyidejű befizetése ellenében a városi számvédelem (Városháza I. em. 11. sz. szoba) f. hó 28-án, 29-én és 30-án történik.

E napokon minden jelentkező részére csak egy darab fejőstehénre adható ki hajtócédula és pedig f. hó 28-án, kedden a fűzfacsőszházi legelőre darabonként 44 P legeltetési díj, 29-én a köntösgáti déli legelőre darabonként 50 P legeltetési díj, végül 30-án a köntösgáti északi legelőre darabonként 35 pengő legeltetési díj befizetése ellenében. A legelőbérben a pásztorbér, kútbér és bikabér is bennfoglalatik.

Amennyiben e három napon a megállapított tehénlétszám a legelőkön be nem telnek, május hó 1-től kezdődőleg ugyanazon tulajdonos második, esetleg harmadik tehénére is válthat hajtócédulát.

lát. Bármilyen rövid ideig is legel valamely tehén a csordajáráson, tulajdonosa legelőbérviszatérítést semmi körülmények között nem igényelhet.

A debreceni köntösgáti északi és fűzfacsőszházi csorda legelőterülete egyúttal katonai gyakorlótér céljaira is szolgál, ezért egyrészt a legelő kevesebb lelegelhető füvet fog szolgáltatni, másrészt a csordának alkalmazkodni kell a területen gyakorlatozó katonai alakulatok térszükségletéhez és így a legeltetésnél bizonyos korlátozással kell számolni. Felhívom a teheneket ezen legelőre hajtandó tulajdonosok figyelmét erre a körülményre azzal, hogy sem ezen hátrányokért, sem pedig a katonai gyakorlatok tartásából előálló károkkért a város szavatosságát nem vállal. Nem vállal szavatosságát a csordás, illetőleg bojtárjának vétkes magatartásából keletkező károkkért sem, végül a legelő minőségéért s fertőzésmentességéért sem. **Polgármester.**

Mi a szinleges iparüzés?

A kereskedelmi miniszterium elvileg tisztázta a strohmanság fogalmát.

Ujabbán nemcsak az ipari és közgazdasági szabályok alkalmazásával, hanem a zsidótörvény végrehajtásával kapcsolatban is felmerült a kérdés, hogy mi tekintendő szinleges iparüzésnek, illetőleg bujtatásnak (strohmanság). E kérdéseket a Magyar Vidéki Sajtótudósító jelentése szerint figyelemre méltó elvi jellegű döntést hozott a kereskedelem- és közlekedésiügyi miniszterium. A döntés lényeges tartalma a következő:

Nem ütközik jelenleg érvényes jogszabályba az iparüzésnek az a módja, amelynél az iparigazolással rendelkező iparos részére az ipar folytatásához szükséges tőkét, vagy munkaszükségletet, megteremtés, meghatározott ellenérték, vagy a nyereség és veszteségekben való részesedés mellett más bocsátja rendelkezésére. Az ilyen megállapodás azonban közkereseti társaságnak nem tekinthető. Ily értelmű megállapodás létesíthető **betéti társaság** formájában, vagy a korlátozott felelősségű társaságról és a csendes társaságról szóló 1930 V. tc. második részében szabályozott csendestársaság formájában. Betéti társaság esetében a kültagot csak a vonatkozó törvény 135 paragrafusában, csendestársat pedig csak az 1930 V. tc. 118 paragrafusában említett ellenőrzési jog illeti meg. Sem a kültag, sem a csendestárs azonban az üzlet tényleges vezetésében, tehát az ipar, illetőleg a kereskedelem folytatásában nem vehet részt és arra sem közvetve, sem közvetlenül befolyást nem gyakorolhat.

Az úgynevezett bujtatás (strohmanság) fennforgását csak az egyes konkrét esetekkel kapcsolatban lehet megállapítani. Ennek a bujtatásnak rendszertől esete az, hogy a tőkét, illetőleg felszerelést, vagy berendezést szolgáltató kívülálló személy az üzlet vezetésében, vagy irányításában közvetve, vagy közvetlenül részt vesz.

hazai I. r. 70.—, II. r. 50.—, vöröskáposzta: hollandi és dán magról I. r. 50.—, hazai II. r. 35.— P q-kint. — A többi cikkből a kalaráb 30 fillérrel emelkedett, míg a fejessaláta 5, paraj és hönaposreték 10, a sóska 20 fillérrel csökkent. A gyümölcsplacon a narancs 20 fillérrel emelkedett, a külföldi gesztenye pedig 40 fillérrel csökkent kilogrammonként.

A földművelésügyi miniszterium figyelmezteti a gazdákat, hogy akik kivesszék lucernájukat pótolni akarják és elegendő vetőmag nem áll rendelkezésükre, igényeljenek vörös heremagot, amelyből még megfelelő készletek vannak.

Hirdetmény. Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező **Vajdai Ápos** elnevezésű cca 398 kat. holdas ingatlan 1942. október 1-től egy, három, esetleg hat évre, a Kövesdy alapítvány nevére cca 363 kat. hold, a **Tornyostanya** nevére cca 723 kat. holdas ingatlanok pedig 61492. évi október 1-től kezdődő 3, esetleg 6 évre nyilvános szobeli árverésen haszonbérbeadásra kerülnek. Az árverésre 1942. évi má-

jus hó 11-én délelőtt 9 órakor a Városháza kistanácstermében lesz megtartva. Az árverési feltételek és közlelbi adatok a városi gazdasági ügyosztályban (Városháza főemelet 19. szoba) a hivatalos órák alatt megtekinthetők. **Polgármester.**

SPORT

A DVSC rangadó mérkőzésre készülő csapata pénteken este nagyszabású játékosértekezleten vett részt, melyen Palólas István edző és Kántor Ferenc MÁV főtisz, főintéző taktikai megbeszélést folytattak a játékosokkal. A DVSC ma este a budapesti gyorssal utazik el Keskeny — Kristóf, B. Nagy — Zilahy, Mester, Orosz — Szabó, Berecz, Szilágyi, Serfőző, Sidlik összeállításban. A csapattal mint kísérő Kántor Ferenc főintéző és Palólas edző utazik el, aki egyúttal mint játékospartalék is megy. A csapat hangulata bizakodó.

Vitéz Papp János szövetségi kapitány összehívta az Észak—Kelet válogatott mérkőzésre a keleti kerületi válogatott keretet. Keskeny, Márki, Papp, B. Nagy, Árdos, Zilahy, Mester, Kabai, Fábrián II, Berecz, Szabó, Csancsinov, Sidlik a keret tagjai és Dallos, Mester (Nyíregyháza) a tartalékok. A vasárnapi formák figyelembevételével állítják össze a végleges csapatot, mely Diósgyőrről az északi válogatottal játszik.

Kettős amatőr-bajnoki mérkőzés lesz vasárnap a nagyerdő Stadionban. Fél 5 órai kezdettel a DVSC II játszik a kitűnő formába lendült DTE-vel, míg előzőleg fél 3 órakor a D. Húsos—Hajdúböszörményi MOVE mérkőzés lesz. A DMTE—Bihari Turul mérkőzés elmarad.

Kerületi felnőt, ifjúsági és női atlétikai verseny lesz vasárnap 4 órai kezdettel az egyetemi sporttelepen.

A debreceni középiskolák kiestek a Szent László-kupaért folyó küzdelemből. Legtovább a társulati kereskedelmi csapata jutott.

DEBRECZEN

7. OLDAL.
1942. IV. 25.

A DVSC vasárnapi ellenfele, a Törekvés hatalmas formában van. Tegnap a Lampart ellen játszott edzőmérkőzést és 5:2-re győzött az NB I-ben játszó ellenfele ellen. Nagyon nehéz dolga lesz a DVSC-nek.

A Törekvés vasárnap legjobb együttesével, a felgyógyult Lőrinczyvel, Kiss I — Lőrinczy, Sipos — Szűcs, Kiss II, Garamszegi — Kassai, Kardos, Gál, Déri, Éles összeállításban játszik a DVSC-vel. Jó csapat, de nem legyőzhetetlen, ha a DVSC teljes erőbedobással játszik. A debreceni csapatban több fiatal, lendület van és ez már sokszor csúszott meglepetést. A mérkőzésre a DVSC-t több mint 300 debreceni szurkoló kíséri el.

Simonyi, a volt Gánz-hátvéd, megégyezett a DVSC-vel és Debrecenben marad. A kitűnő fiatal játékos már el is foglalta állását a MÁV műhelytelepen. Sajnos, ebben az időben nem lehet leigazolni, mert a DVSC-vel egy csoportban játszó csapatnak, a Ganznak volt a játékosa, de ősszel nagy erőssége lesz a csapatnak.

A piarista gimnázium kard- és törvívói Auer Kálmán vezetésével utaznak fel Budapestre, a KISOK versenyre. Az indulók között van Harsányi (ref. gimn.) egyéni bajnok is.

Felhívom a Villanygyár ifjúsági játékosait, hogy vasárnap fél 9 órára a DTE pályán pontosan jelenjenek meg.

Pályázati hirdetés

Debrecen sz. kir. város törvényhatóságánál a mentőszolgálat keretében megüresedett három szigorló mentőorvosi alkalmazásra pályázatot hirdet. A szigorló emulatóriumi díjazás ezidőszertől havi 78 P. Pályázati kérvények 1942. évi május hó 4. napjának déli 12 órájáig közvetlenül a főosztályparancsnoksághoz (Csapó u. 43. sz. a.) adandók be, ugyanott a pályázatra vonatkozó egyéb feltételek is megtekinthetők. **Polgármester.**

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

Kétfilléres váltópénz tekercsekben lapunk pénztáránál bármilyen mennyiségben kapható. 333 vv.

ALKALMAZÁST nyert férfi

Fűszerkereskedősegéd — fiatal — felveszek. Vámosi fűszerüzlet, Árpád-tér 26. 1884

Kifutófiút felveszek Hírlapiroda Teleki u 94 1925

Fodrászsegéd felveszek. Szeleczki, Petőfi-tér 12. 1931

Egy jó erős kézimunkás szabósegédet ellandó munkára felveszek, Varga u. 31., Forgács 1917

Kifutónak 15—16 éves fiút megbízható felveszek, Klósa, Gázgyár u. 4. sz. 1920

Kisegítő borbélysegédet azonnal felveszek. — Rácz, Budai Ézsaiás-u. 44. 639

Jóházból való fiút tanuló felveszek Gámbirinus étterem. 1907

Házmeester felvételt Tóth Árpád-u. 1. 1889

Gyümölcsösökre a feles kertész keresek termésselbeni lakással. Homok-utca 38. 1872

Felveszünk pékkifutónak kerékpárral és káucióval rendelkező, gyakorlott, jó családból való fiút. Kürthy sütőüzem Hajdúszoboszló, Kossuth u. 5. 1913

A lapkézbesítés és árusítás kenyérkeresetet nyújt, szorgalmas munkálkodás után pedig 60—65 éves kortól nyugdíjat biztosít. Kiadói-vitalunknak már 16 nyugdíjas kézbesítője van. Pár napon keresztül kézbesítőket vesz fel a „Debrecen” kiadóhivatala, melyre mindenki alkalmas, aki írni, olvasni tud és nem fél a napi 2—3 órai munkától. Jelentkezés 27., 28. és 29-én délután 3 óráig a „Debrecen” kiadóhivatalában, József kir. herceg u. 1. sz.

ALKALMAZÁST keres férfi

Mindenemű barkácsmunkát vállalom, nád-telep, sár, vályog kemence stb. Gebei, Teleki u. 34. 1933

ALKALMAZÁST nyert nő

Fodrászkisasszonyt és tanuló felveszek Biró, Deák Ferenc 26. 635

Lapkézbesítő asszonyokat lehetőleg gyakorlati felveszek a „Debrecen” kiadóhivatala. Jelentkezés délután 3—4 óráig. 1855

Kézbesítőasszonyokat felveszünk Hírlapiroda Teleki u. 94. 1926

Jó vasandoláló segédnyelnt azonnali belépésre keresek Mátyus J., Hajdúböszörmény. 1687

A LAPKÉZBESÍTÉS és árusítás kenyérkeresetet nyújt, szorgalmas munkálkodás után pedig 60—65 éves kortól nyugdíjat biztosít. Kiadóhivatalunknak már 16 nyugdíjas kézbesítője van, pár napon keresztül kézbesítőket vesz fel a „Debrecen” kiadóhivatala, melyre mindenki alkalmas, aki írni, olvasni tud és nem fél a napi 2—3 órai munkától. Jelentkezés 27., 28. és 29-én délután 3 óráig a „Debrecen” kiadóhivatalában, József kir. herceg u. 1. sz.

ALKALMAZÁST keres nő

Nyugdíjas, intelligens asszonyt magános úrhoz ajánlok. Leveletet Tóth Jenő névre a kiadóba kérek. 1757

Mosást vállal Takács Mariska, Bundi u. 5. sz. 1919

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Ügyes mindenleányt, vagy asszonyt 11 órától azonnalra felveszek. — Klein étterem, Piacc-u. 66. Udvarban. 1810

Hízevelőndűnek elmen-
nek magános úr vagy
bölgy mellé, esetleg ki-
sebb úri családhoz szá-
kácsnőnek. Cím: Egres-
kert-u. 27. 1817

Jömegejelensé nő Haj-
dúszobslóra rendelőbe
és háztartásvezetéshez
kereslelik. Jelenkezni
Debrecen Hüvelyes u.
10., földszint. Szomban-
ton délután 3-6 között
szakácsnő van. Fizetés
megjegyzés szerint. —
1929

Berfejt minden es főző-
nő bejárásra azonnalra
vagy elsőjére felvételek
Werbőczy u. 4. sz., II.
emelet 7. ajtó. 1912

Külföldi leányt és bejáró-
leányt, esetleg ebédjel
is azonnal felveszek.
Hatvan-u. 61. Földszint
1. 637

AJÁNLAT

Csipekfűgöngyökkel, va-
lódí klópi anyagokat
150-300 szélesben, —
csipekanyagokat. Ro-
thermere-utca 33. Ke-
resztépület. 616 4. 29

Varrógépet veszek, el-
adok, cserélek, kölcsön-
zők. Javítások jóállás-
sal. Hívásra jövök.
Csapó 101. 286 4. 25

Szappannak való zsírt
szappannak becsere Pál
János szappanosmester,
Költséi 8. 544 5. 15

Ciánóztasson, vizsgál-
tasson Kissel, Kívó-u.
5. Telefonszám 19-77.
MEGA borozó. 86 11. 15

Sírkövek műköből és
termésköből, gyümöl-
csösök részére mész-
salak kapható a Debreceni
Műkőgyár Rt.-nél,
Füredi-utca 2. 1219 vv.

Legolesőbban fest, tisz-
tít, Welsz, Arany János
utca 29. sz. 1941 vv

Ciánóztasson Csala-
ciánózó vállalat. La-
kásvizsgálatok teletöl-
séggel. Rákóczi utca 9.
Telefon: 14-27. 437 6. 29

Cipőt, szandalettet, mo-
zaik börtalppal könyvre,
Ókrös cipőraktárból,
Sas utca 1. 429 4. 29.

Kerékpárt, varrógépet,
gramofont, szaksze-
rűt javít. Roboz és
Hammer. Piac 8.
929 7. 12.

Fügefű, Elveti a ruba-
gondját. Ha vesz egy
pár fügefűt! Szépet és
gyökereit. Két vagy há-
rom évesek. Ez már
most is kapható Hatvan
utca 24. első ajtó. 313

Fónásza alkalmatlan
angoraszőrből kalapot
készít. Békártólat
vállalunk. Kalapipar,
Széchenyi 7. 901 6. 30

Orajavítás, ócska órát
veszek, eladok. Schiff-
mann, Vendég-u. 7.
Kisállomásnál.
1942 11. 3

Előfűtéses tartós ondo-
lító új gépeket Polgár-
tól vegyen belé 7 pen-
gős részletre. Gambri-
nus átfűrészből. 604

Zsuvój egyenruháját
készítse bizalommal
Fegdesnél. Kálvin-tér
19. Püspöki palota.
1093 5. 4

Nagyothallás és fülzú-
sáról prospektust küld
Némethi Mór, Nagyvá-
rad, Beresényi Miklós
7. 138+

Ereks fűzött kartondob-
hoz 4 kg irtartalom-
mal bármilyen mennyi-
ségben kapható. Cím a
kiadóban. 1882

KERESLET

Aranyat, ezüstöt, bril-
liánsat magas áron vesz
Pollák Endre ékszerész
Hatvan 2. 1185 7. 1

Amerikai szőlőkepe-
rozó gépet keresek
megvételre. Ajánlatot a
kiadóhivatal pénztárá-
ba kérem leírni

ELELMISZER, ITAL

Frissen érkezett faj-
almák egész nap ol-
csón kaphatók. Üres
ládák eladók. Széche-
nyi 22. 1204 6. 4

Alma, frissen érkezett
és almaékvár kapható
Hatvan-u. 41. 597 5. 11

OKTATÁS

Simai gyors- és gépír-
iskolában állandóan be-
iratkozhat. Piac 73
Államvizsga. 1019 5. 15

TÁRS

Gyógynövény beváltási
és külföldre való szállí-
tási iparral rendelkező
egyen közreműködő tö-
keérés pénztársat ke-
res. Ajánlatok „Gyógy-
növény” jellegre Haj-
nás-utcai bérház A) 1.
6. küldendők. Vasárnap
10-12 között személye-
sen is tárgyalok. 1850

Vásári szabóság-
hoz keresek. Ipar-
igazolvány van. Arany
János-u. 34. 3. ajtó.
638

BÚTOR

Hálószobák, ebédlők,
kombinált szobák,
konyha berendezések
Salamon bútorgyártás-
társaság. Hunyadi 2.
1106 5. 4

Minek a fényes kirakat,
mikor olesőbban vásá-
rolhat udvari bútorgyár-
telemben. Piac 71.
1099 7. 3

Modern háló, ebédlő
konyhaberendezés, —
kombinált szoba eladó.
Kossuth 51. 1356 7. 11

Rekamé, fotell, párná-
zott szék, háló, hen-
csér, konyhaberendezés
eladó. Hatvan 27.
1119 7. 15

Eladó konyhaakredene,
fürdőakád, kesi, abla-
kok, Csap u. 27. 1876

Bútorok és háztartási
felszerelések eladók Ma-
goss György tér 20. —
1905

AUTO

MOTOR KERÉKPÁR
Alig használt kerékpár
eladó Piac u. 56. 1936

ÜZLET MŰHELY RAKTÁRHELYISÉG

Tűzfifa, szénraktárnak
udvari, udvarrészt, ala-
kítható, városban fel-
szereléssel, vagy anél-
kül lakással bérelek.
Átveszek, Némethi La-
jos, Eötvös-u. 96. 1873

SZALACSY RÁCZ IMRE BARNA KENYÉR

— Regény —

(17.)

Tamasi János úgy várta a szilkes asszonyát,
mint a többi munkás ember. Alig győzte kívánni,
míg az aratók végig mentek a renden, mert amint
megérezte a tyúkhus leves illatát, a fahéjas kása
melengető szagát, összefutott szájában a nyál.

Ott, a hirtelen összerakott kereszték tövében
ették meg a déli ebédet.

Az aratók elnyúltak hogy a fejük a kereszték
tövében árnyékban maradjon. Szundítottak annyit,
mint a menekülő nyúl a bokorban, aztán az üllökön
felzendült a kása kalapálásának muzsikája.

— Hogy érzed magad az első szabad napon? —
nézett az ura szemébe Tamasié.

— Haj, ha mozogni tudnék, de belevágnék abba
az aranylő tengerbe —, intett a búzatábla felé
Tamasi János.

— Örüljünk, hogy már ennyire vagyunk —,
fogta meg az ura kezét az asszony és érezte, hogy
találkozó kezükön át találkozik a szívük simoga-
tása. Ott felejtette a kezét az ura kezében. Még
akkor is ott tartotta, amikor az ételhez asszo-
nyok, gyermekek már régen elmentek és az aratók
javában vágták ismét a rendet. Hullott a nehéz
fejű, kalászsú búza, ölelgető simogatással szedték
a markot az egyre hajlongó leányok, asszonyok,
míg a férfiak szó nélkül, csorgó verejték között
mosolygó arcra arra gondoltak, hogy édes ízű
kenyér lesz ebből a rendből a téli fergetegben a
családnak.

— Ennél szebb ünnep nincs a földön, kedves —,
mondta Tamasi János.

— Beh, nagyon szereted, édes uram!
— Majd te is megszereted, ha többször látod!
— Én azt szeretem, ami nekem jó, amit te sze-
retsz —, nézett szerelmesen az urára a fiatal
asszony.

— Gondoltam két esztendővel ezelőtt, hogy a
mi határunkon nézed az aratást és az uradnak
hozod a déli ebédet?

Az asszony csak a fejét rázta, mosolygott és
ebben a néma mosolygásban benne volt a legszebb
felelet:

— Semmit se gondoltam, de így van jól, ahogy
van! —

— Mondd csak, kedves —, fogta meg asszonya
állát Tamasi János, — jól érzed magad a mi kör-
nyezetünkben?

— Jól; ha veled vagyok, én nagyon jól érzem
magam —, hajította meg fejét az asszony.

— Nem fáj neked, hogy paraszt ember paraszt
asszonya lettél?

Csak a fejét hajtogatta jobbra, balra az asszony.
— Nem vágyok vissza így nyári forróságban a
hűvös szobába, selymes ruhába, könnyű munkád
mellé?

— Itt jó, ahol te vagy! —

— Látod, sokszor gondoltam én erre, mikor ott
feküdtem tehetetlenül az ágyon és láttam, hogy
mennyit szenvedsz miattam. Mindig az jutott
eszembe, hogy vajon nem azért próbál bennünket
az Isten, mert te, meg én olyan bátran nekivá-
gunk az életnek?

— Óh, ne beszélj így, édes uram, hiszen tudod,
hogy sokszor, nagyon sokszor megdöntöttem én a
dolgot, mielőtt hozzád jöttem, — szomorodott el az
asszony. — Nem fáj semmi, ami a multhoz kötött,
az én multam elrepült, nekem csak az fáj, hogy az,
akit olyan nagyon vártunk, nem jött el...

— Fiaitok vagyunk, — fogta meg gyengéden
asszonya kezét a férfi, — aztán megsegít az
Isten...

— Arra már sokat gondoltam, hogy talán az
volt a büntetésem azért, amit tettem...

— Tettük, kedves, ketten tettük...

— Elviselnék én mindent, ha most itt tarthat-
nám a két karomon azt, akit a szívem alatt hord-
tam. Nem adta meg az Isten. Akkor, azokban a
napokban, amikor megtudtam, mi történt, sokszor
gondoltam arra, hogy visszamegyek. Itt hagylak,
mert ketten nem tudjuk elviselni a nagy bánatot,
ami reánk szakadt. Aztán láttam, hogy mit szen-
vedsz te és a szenvedésed erőt adott. Sok, sok átsírt
éjszaka után rájöttem, hogy itt a helyem. És ma
nem kísért a mult, csak a jelen fáj még néha, ha
arra gondolok, hogy karon ülő gyermekünk lehetne
már...

Hosszan elgondolkoztak, messze, messze néztek
és a férfi szemében felcsillant a hála könnye. Lehaj-
olt és ámit még soha sem tett; megéskolta az
asszonya kezét.

— Minálunk nem szokás ez, kedves, de most
valami nagyon követeli bennem, hogy megtegyem.
Tudom, hogy nem mindig érzed az élet örömet itt
mellettem, tudom, hogy ez a nyavalygás hónapok
óta élő halottá tett engem. Jól látam, hogy az
atyafiságom nem sok jót néz ki belőled és érzem,
hogy te is szenvedsz, mert egyszer, egyszer mégis
eszedbe jut nagyúri házatok. Felbűg benned az apád
keserves szava, s én ilyenkor szeretném kitenni a
lelkem. Kilehelni előtted, hogy lássad, mennyire sze-
retlek, mennyire tudnék érted mindent, de mindent
tenni, de erőtlenségem nem megyek többre a gondolkod-
dásnál, töpregetésnél. Hányszor, hányszor akartam
csókolni a kezéd, nem mertem. Hidd el, Istenemre
mondom, akartam, de nem tudtam megtenni.

(Folyt. köv.)

ÁTADÓ ÜZLET VENDEGLŐ

Italmérés jogfolytonos-
sággal és berendezéssel
forgalmas utcán átadó.
Cím a kiadóban. 1833

LAKÁCSERE

KÉTSZOBÁS összkö-
mfortos, modern, Nagy-
templom közelében lé-
vő lakással elcsere-
lém 3 vagy 4 szobás
kerül lakással. Cím a
kiadóban. 364 vv.

LAKÁST KERES

Harmiac pengőt fizetek
annak, aki a város
Nagyerdő felőli részén
3 vagy 4 szobás lakás-
hoz juttat. Cím a kiadó-
ban. 1911 vv.

BÚTOROZOTT SZOBA

Nagyerdőn Kardos-utca
13. villában különbejá-
ratú bútorozott szoba
kiadó. 1849

Különbejáratú szépen
bútorozott parkettes uc-
cai szoba kiadó Barna
utca 15., emeleten. —
1924

Különbejáratú bútoro-
zott szoba, külön elő-
szobával, fürdőszobá-
val kiadó Simonffy u.
40. Tel.: 16-92. 1930

Piac-utca nyíló két-
ablakos szép szoba bú-
torozva vagy bútoro-
zatlanul, esetleg teljes
ellátással is, kiadó. —
Bíró, Arany János-utca
1/a. I. 1892

Csinosan bútorozott
szoba azonnalra kiadó
házaspárnak, esetleg
egy özvegynek. Darab-
os-utca 20. Kereszt-
épület. 1877

ELVESZETT

Elveszett egy 4 hóna-
pos söke malac a ho-
mokkalból, megtaláló
jutalomba részesül. Bo-
rosz mészüzlet. Attila
tér 2. 1911

Elveszett két kenyér-
könyv a Csokonai uc-
cán, a megtaláló hozza
vissza Csokonai u. 11.
sz. alá, hol jutalomban
részesül, Gottlieb. 1908

Egy gumiköpeny talá-
latott, igazolt tulajdo-
nosa átveheti este 7-től
8-ig Kapusi Imre, Ma-
goss György-tér 8. 1881

VEGYES

Piros salak kerti utak-
ra kapható Debreceni
Műkőgyárnál, Füredi-u.
2. Telefon: 10-93, 1714

HASZNÁLT RUHA — CIPŐ

Eladó egy ócska szürke
öltöny és egy új álla-
potban levő fekete öl-
töny kis alakra. Mesze-
ua-u 2. Keresztépület
1854 vv.

INGÓSÁG VETEL

Ócska gramofonlemez
kilojéért 1.20-1.40-f
zetek Bíró, Hunyadi
22. 1069 6. 25

INGÓSÁG ELADÁS

Sürgösen eladó fehér
vaságy, matrac, ké-
ménytaszkény, ré-
mozsar. Sámsoni-út 3.
1793

Üzletberendezés bőr,
textil, rövidáruak al-
kalmas, eladó. Kerekes
bőrüzlet, Dégenfeld-tér
2. 1789

Egy jókarban lévő
gyermeksportkocsi el-
adó, Tompa Mihály u.
6. sz. 1928

Új ikerablak eladó. —
Lázár u. 29. Homok-
kert, Monostorpályi út
felé. 1859

Wertheim-kassza eladó
Asztalos cég, Kossuth-
utca. 1880

GAZD. ESZKÖZÖK

Ékek, boronák, lóka-
pák, alkatrészek nagy
választékban. — Szécsi
Hatvan 61. 1905 5. 4

GAZD. TERMÉNYEK

Fajtiszta bronzpulyka
tojás drb-ja 1 P-ért még
rendelhető Saád Gyulá-
né államilag ellenőrzött
tenyészetéből Aradvány-
puszta, Szabolcs m. —
1286

Szőlővessző, saját tele-
péről elsőrendű gyö-
keres csemegé és bor-
fajták már ócsón kapa-
ható, Simonffy u. 59.
1901

ELADÓ HÁZ

Eladó időmentes be-
költözhető ház. Érdek-
lődni délelőtt. Cím:
Sámsoni-út 3. 1690

Komlóssy-út 16. szám
melletti Balassa Bálint-
utca sarkán 6 szobás
úri villa eladó. Érte-
kezhetni délután 4-
6-ig dr. Böszörményi
Béla ügyvédi irodájában,
Ferenc József-út 70.
1300

Elköltözés miatt né-
romszobás, 425 négy-
szögletű téglai ház, 12
lóra istállóval, gyümöl-
csöséssel eladó. Azonnal
beköltözhető. István-út
11. 1841

Sarokház Hajdúszob-
lón, fűszerüzlet és volt
vendéglő, benne 3 szo-
bás uccai lakás mellék-
helyiséggel nagy kertes
udvarral istálló, mag-
tárak kocsiszín, pince,
tengerigőre, nyári file-
gória elköltözés miatt
sürgösen eladó. Értekez-
ni lehet 29-68. telefo-
non hétfőtől délután
3-5 óra között. 1904

Eladó Száraz Ferenc
u. 10. sz. időmentes
családi ház, értekezni
Hétfézer u. 87. 1886

Eladók Kéttalom-utca
9. és Péterfia-u. 10. sz.
házak. Értekezni 24-23
telefonon. 1883 vv.

ELADÓ ÁLLATOK

Sütésárga tenyészka-
kas (3 drb) eladó. Hat-
van-u. 24. 1928

Azidale-terrier nőstény
nagytestű fiatal fajtisza-
ta kutya házörzésre ki-
valóan alkalmas, eladó
Domokos Lajos u. 6. sz
1016

Szerkesztőnői feladvány

PÁLFI JÓZSEF

Kiadósnői feladvány

(F) SZIGETHY GYULA

igazgató

Kiadó és nyomda

RSZANTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ

RESZVÉNYTÁRSASÁG

Feladványok

SZIGETHY KÁROLY